HLASY NÁRODA

VOICES OF THE NATION

MĚSÍČNÍK ČESKÉ MISIE V CHICAGU

No 6/2011 Cena $ 2.50 JUNE 2011

Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně v Husovicích

Farní kostel Nejsvětějšího Srdce Páně patří do řady nejmladších brněnských kostelů, které vznikly ve 20. století. Byl postaven v dělnickém předměstí Brna v Husovicích na Náměstí Republiky a právě chudí obyvatelé místní čtvrti měli největší zásluhu na jeho vybudování. Hlavním iniciátorem postavení kostela byl katecheta zdejší školy P. František Venhuda, po kterém je dosud pojmenovaná jedna z husovických ulic. Prostředky sebrané Kostelní jednotou založenou P. Venhudou však nestačily. Pomohl Mons. Antonín Cyril Stojan, pozdější olomoucký arcibiskup, který byl tehdy poslancem Říšské rady a postaral se o podporu z císařské pokladny.

Podle původního plánu prof. arch. Karla Huga Kepky měl být kostel postaven v čistě románském slohu se západním dvojvěžím, příčnou lodí a monumentální kopulí. Avšak pro neúnosnost terénu, kde se objevila spodní voda a finanční možnosti Kostelní jednoty nemohl být tento plán uskutečněn. Proto Kepka roku 1905 svůj plán přepracoval do nynější podoby a tak byl realizován.

4.listopadu 1906 byl posvěcen základní kámen a o dva dny později bylo zahájeno hloubení základů. V letech 1907–8 byly dokončeny hrubé práce. 22. října byla stavba posvěcena a na věž byly zavěšeny zvony zhotovené v Bochomu ve Vestfálsku. Největší zvon váží 1900 kg a nese nápis: Nejsvětější Srdce Ježíšovo, smiluj se nad námi! Druhý zvon o váze 1080 kg má nápis: Sv. Cyrile a Metoději, orodujte u Boha. Třetí zvon se stručným nápisem: Zdrávas Maria váží 700 kg. Čtvrtý zvon o váze 460 kg nese nápis: Sv. Františku, pros za nás a pátý: Odpočinutí věčné dej jim, Pane!

Průčelí kostela Nejsvětějšího Srdce Páně

Samotná věž je vysoká 60 m, její základy jsou v hloubce 8 m a stojí na jeden metr silné betonové desce. Celek kostela, pro bažinatý terén, na kterém byl postaven, tvoří tři samostatné stavby: Průčelí nad nímž se tyčí hlavní věž ve tvaru komolého jehlanu s bočními věžemi, loď kostela a presbytář s kaplí sv.Anny a sakristií a dalšími dvěma věžemi. Postranní věže sahají do poloviny výšky věže hlavní. Stabilitu celého chrámu zajišťují kónické opěráky, které dodávají celému objektu svéráznou architektonickou formu. Exteriér je řešen v secesním stylu, interiér jako bazilika.

5.června 1910, na slavnost Nejsvětějšího Srdce Ježíšova kostel vysvětil brněnský biskup Pavel Huyn. Slavnostním kazatelem byl Mons. Antonín Cyril Stojan. Dne 1.ledna 1911 byla zřízena farnost Husovice.

Z finančních důvodů bylo z počátku vnitřní vybavení kostela provizorní. Z farní kroniky se dovídáme, že v roce 1927 byla pořízena socha Božského Srdce Páně na hlavní oltář, který byl zhotoven v roce 1930 podle návrhu arch. Václava Hrdličky. V roce 1929 byl kostelu darován relikviář s ostatky sv. Václava. V roce 1931 byl zhotoven boční mariánský oltář. Obrazy křížové cesty daroval kostelu P. prof. ing. Josef Konšel, profesor a pozdější rektor Vysoké školy zemědělské v Brně, který v tomto kostele vypomáhal v duchovní správě. Autorem obrazů je Rudolf Paulík z Blažovic, který je vyhotovil podle originálu od Fugela. Druhý boční oltář s obrazem sv. Josefa je dílem akademického malíře Wöhrleho. Nynější varhany byly postaveny v roce 1966 varhanářskou firmou v Krnově.

V 90. letech 20. století byla brněnským biskupem Vojtěchem Cikrlem duchovní správa svěřena Řádu menších bratří (františkánům). Letos oslavuje Husovická farnost 100 let svého trvání a patří k nejživějším brněnským farním společenstvím.

Blah. Marie Restituta Kafková

Z Husovic pochází řeholní sestra blahoslavená Marie Restituta Kafková. Původním jménem Helena Kafková se narodila 1.května 1894 v Husovicích, když jí byly dva roky, přestěhovala se celá její rodina do Vídně, kde posléze vstoupila do kongregace Sester františkánek křesťanské lásky a přijala řeholní jméno Marie Restituta. Byla vynikající zdravotní sestrou, působila nejprve na operačním sále řádové nemocnice v Modlingu a posléze v řádové nemocnici ve Vídni jako vrchní sestra a pravá ruka primáře Stöhra. Byla hluboce zbožná, ale nikterak asketická, měla ráda guláš a pivo a díky tomu byla při těle. Po záboru Rakouska se sestra Marie Restituta několikráte dostala do střetu s nacistickými orgány, poprvé když odmítla jejich příkaz odstranit z prostor nemocnice kříže. 1942 byla přímo na operačním sále zatčena a obviněna z šíření protinacistických materiálů. 29. října 1942 byla odsouzena k smrti a 30. března 1943 sťata gilotinou. 21.června 1998 ji ve Vídni prohlásil Svatý otec Jan Pavel II. za blahoslavenou. Brněnská a vídeňská diecéze slaví její svátek 29. října.

Foto na titulní straně:
Kostel Nejsvětějšího Srdce Páně v Husovicích se svou zvláštní architekturou

Ze všech srdcí, která bila v prsou

1. Ze všech srdcí, která bila v prsou
a dále ještě budou bít,
mé city k jednomu se nesou
a pro ně jen si přeji žít.
Toť Srde mého Spasitele,
jež lásky v sobě chová víc,
než srdce otce, matky vřelé,
než srdcí zlatých na tisíc.

2. Když sčítám všechny práce, kroky,
jež pro mě Ježíš vykonal,
když uvážím, jak žití roky
jen lásce ke mně věnoval,
tu volám Srdce Spasitele,
i já chci pro tě pracovat,
jen tobě dát své srdce celé,
a za tebe rád umírat.

3. Když zřím ty oči zkrvácené
a krev jak z ran mu vytéká,
ty ruce, nohy proražené,
pod trním bolest veliká,
ach, s žasem volám Srdce Krista,
jak mohlos takou láskou vzplát,
když člověk tobě nevděk chystá,
jak mohlos nás tak milovat?

4. Však na té lásce dosti není,
je ještě v Srdci s vodou krev,
i tuto Ježíš za nás prolil,
nám přístup k Srdci otevřel.
Kéž v tomto Srdci, chrámu Božím,
je příbytek mně dovolen,
pak s touhou v ně své srdce vložím
a ze dvou bude jedno jen.

5. Na paměť věčné lásky svojí
své Srdce zjevil lidstvu Pán,
v něm ránu, kříž, korunu z trní,
kolem plamen láskou rozdmýchán.
Hle, obraz Srdce Ježíšova,
hle, jediná mé duše slast,
jak spatřím jej, hned slyším slova,
jež lehkou činí kříže strast.

6. Ó Srdce Božské, když nás sílí
již obraz tvůj a jeho zář,
ó jaké štěstí s tebou sdílí,
kdo na tě patří tváří v tvář.
Toť přání mé a touha vroucí,
a proto chci jen v tobě žít,
než přijmeš mě v ráj nehynoucí,
kde budu tebe věčně zřít.

7. Tys slíbil požehnání, Pane,
zdar hojný, pokoj domům všem,
kde úcta k tvému Srdci vzplane
jak oheň mocným plamenem.
Nuž, buďte naše domy chrámy,
kde Srdce tvé má věčný stan,
svou láskou zůstávej vždy s námi,
zlo odvracej od našich bran.

8. Kde vládne Srdce Ježíšovo
svou pravdou, láskou, pokojem,
tam zachová se Boží slovo,
v něm je síla, ctnosti, dobro jen.
Buď tedy, Srdce Ježíšovo,
buď vládcem našim rodinám,
buď zákonem nám jeho slovo,
náš cíl jít k věčným výšinám.

9. Až, Pane, stanu před tvou tváří,
bych slyšel věčný úděl svůj,
a tvého Srdce jasnou září
se v prsou zatají dech můj,
pak nezavrhneš, doufám pevně,
mně, jenž tvé Srdce uctíval,
neb láska tvá tě nutí zjevně,
bys nade mnou se smiloval.

Malý zpěvníček zapomenutých radostí

Zasvěcení rodiny Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu

Nejsvětější Srdce Ježíšovo, Tys projevilo svaté Markétě Marii přání, že chceš vládnout nad křesťanskými rodinami. Podle Tvého přání, shromáždili jsme se dnes, abychom prohlásili Tvou naprostou vládu nad naší rodinou. Od nynějška chceme žít Tvým životem. Chceme, aby v naší rodině kvetly ctnosti, za které jsi přislíbil pokoj na zemi. Chceme se bedlivě varovat ducha světského, jejž Ty odsuzuješ. Náš rozum ať se před Tebou sklání v prosté víře a naše srdce nechť Tobě patří láskou nerozdělenou. Svou lásku k Tobě chceme živit častým svatým přijímáním.

Božské Srdce, předsedej našim rodinným shromážděním, žehnej našim duchovním i časným podnikům, odvracej od nás neúspěchy, žehnej našim radostem a ulehčuj naše bolesti

Kdyby však někdo z nás upadl do neštěstí, že by Tě urazil, připomeň mu, Srdce Ježíšovo, že jsi ke kajícímu hříšníkovi dobrotivé a milosrdné. Když pak udeří hodina rozloučení a smrt zanese smutek do naší rodiny, my všichni, jak ti co odcházejí, tak pozůstalí, se podřídíme Tvým věčným úradkům. Budeme se těšit myšlenkou, že přijde den, kdy se celá naše rodina v nebi spojí, a bude moci na věky chválit Tvou slávu a Tvá dobrodiní.

Kéž neposkvrněné Srdce Panny Marie a slavný patriarcha svatý Josef přednesou Ti toto naše zasvěcení a nám je připomínají po všechny dny našeho života.

Budiž velebeno Srdce Ježíšovo, Srdce našeho Krále a Otce. Amen.

Cyrilometodějský kancionál

LITURGICKÁ ČTENÍ

Seslání Ducha svatého
12.června 2011

1. ČTENÍ - Sk 2,1-11
Čtení ze Skutků apoštolů.

Nastal den letnic a všichni byli společně pohromadě. Najednou se ozval z nebe hukot, jako když se přižene silný vítr, a naplnil celý dům, kde se zdržovali. A ukázaly se jim jazyky jako z ohně, rozdělily se a nad každým z nich se usadil jeden. Všichni byli naplněni Duchem svatým a začali mluvit cizími jazyky, jak jim Duch vnukal, aby promlouvali. V Jeruzalémě bydleli zbožní židé ze všech možných národů pod nebem. Když se ten zvuk ozval, hodně lidí se sběhlo a byli ohromeni, protože každý z nich je slyšel, jak mluví jeho vlastní řečí. Žasli, divili se a říkali: „Ti, co tak mluví, nejsou to všichni Galilejci? Jak to tedy, že každý z nás slyší svou mateřštinu? My Parthové, Médové, Elamité, obyvatelé Mezopotámie, Judska a Kappadokie, Pontu a Asie, Frýgie a Pamfylie, Egypta a lybijského kraje u Kyrény, my, kteří jsme připutovali z Říma, židé i proselyté, Kréťané i Arabové: slyšíme, jak našimi jazyky hlásají velké Boží skutky."

2. ČTENÍ - 1 Kor 12, 3b-7. 12-13
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Jenom pod vlivem Ducha svatého může někdo říci: „Ježíš je Pán." Dary jsou sice rozmanité, ale je pouze jeden Duch. A jsou rozličné služby, ale je pouze jeden Pán. A jsou různé mimořádné síly, ale je pouze jeden Bůh. On to všechno ve všech působí. Ty projevy Ducha jsou však dány každému k tomu, aby mohl být užitečný. Jako tělo je pouze jedno, i když má mnoho údů; ale všechny údy těla, přestože je jich mnoho, tvoří dohromady jediné tělo, tak je tomu také u Krista. Neboť my všichni jsme byli pokřtěni jedním Duchem v jedno tělo - ať už jsme židé nebo pohané, otroci nebo svobodní - všichni jsme byli napojeni jedním Duchem.

EVANGELIUM - Jan 20,19-23
Slova svatého evangelia podle Jana.

Navečer prvního dne v týdnu přišel Ježíš tam, kde byli učedníci. Ze strachu před židy měli dveře zavřeny. Stanul mezi nimi a řekl: „Pokoj vám!" Po těch slovech jim ukázal ruce a bok. Když učedníci viděli Pána, zaradovali se. Znovu jim řekl: „Pokoj vám! Jako Otec poslal mne, tak i já posílám vás." Po těch slovech na ně dechl a řekl jim: „Přijměte Ducha svatého! Komu hříchy odpustíte, tomu jsou odpuštěny, komu je neodpustíte, tomu odpuštěny nejsou."

Slavnost Nejsvětější Trojice
19. června 2011

1. ČTENÍ - Ex 34, 4b-6. 8-9
Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Mojžíš časně ráno vstal a vystoupil na horu Sinaj, jak mu přikázal Hospodin; v ruce měl dvě kamenné desky. Tu sestoupil Hospodin v oblaku, Mojžíš se tam vedle něho postavil a vzýval Hospodinovo jméno. Potom Hospodin prošel kolem něho a zvolal: „Hospodin, Hospodin, Bůh milosrdný a milostivý, shovívavý, velmi laskavý a věrný!" Mojžíš se rychle vrhl k zemi, klaněl se a řekl; „Pane, jestliže jsem nalezl u tebe milost, ať jde Pán uprostřed nás. Ano, je to lid tvrdé šíje, ale odpusť naši vinu i náš hřích a přijmi nás jako dědictví."

2. ČTENÍ - 2 Kor 13,11-13
Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři, žijte radostně, zdokonalujte se, buďte přístupní napomínání, buďte svorní, žijte v pokoji, a Bůh, dárce lásky a pokoje, bude s vámi. Pozdravujte se navzájem svatým políbením. Pozdravují vás všichni věřící. Milost Pána Ježíše Krista, láska Boží a společenství svatého Ducha s vámi se všemi!

EVANGELIUM - Jan 3, 16-18
Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl Nikodémovi: „Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna, aby žádný, kdo v něho věří, nezahynul, ale měl život věčný. Bůh přece neposlal svého Syna na svět, aby svět odsoudil, ale aby svět byl skrze něho spasen. Kdo v něho věří, není souzen; kdo nevěří, už je odsouzen, protože neuvěřil ve jméno jednorozeného Syna Božího."

Slavnost Těla a Krve Páně
23. června 2011

1. ČTENÍ - Dt 8, 2-3. 14b-16a
Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu: „Pamatuj na celou cestu, po níž tě vedl Hospodin, tvůj Bůh, čtyřicet let na poušti, aby tě pokořil, aby tě zkoušel, aby poznal, co je v tvém srdci, zda budeš zachovávat jeho příkazy, nebo ne. Pokořil tě, dal ti pocítit hlad a nasytil tě manou, kterou jsi neznal ani ty ani tvoji otcové, aby tě poučil, že člověk nežije pouze chlebem, ale že člověk může žít vším, co vychází z Hospodinových úst. Nezapomeň tedy na Hospodina, svého Boha, který tě vyvedl z egyptské země, z domu otroctví, který tě vedl po velké a strašné poušti, kde byli ohniví hadi a štíři, po pustině bez vody, který pro tebe vyvedl vodu z nejtvrdší skály, který tě sytil na poušti manou, kterou tvoji otcové neznali."

2. ČTENÍ - 1 Kor 10,16-17
Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Kalich požehnání, který žehnáme - není to účast v Kristově krvi? Chléb, který lámeme - není to účast v Kristově těle? Protože je to jeden chléb, tvoříme jedno tělo, i když je nás mnoho, neboť všichni máme účast na jednom chlebě.

EVANGELIUM - Jan 6,51-58
Slova svatého evangelia podle Jana.

Ježíš řekl zástupům: „Já jsem ten chléb živý, který sestoupil z nebe. Kdo bude jíst tento chléb, bude žít navěky. A chléb, který já dám, je mé tělo, obětované za život světa." Židé se mezi sebou přeli a říkali: „Jak nám tento člověk může dát jíst svoje tělo?" Ježíš jim řekl: „Amen, amen, pravím vám: Když nebudete jíst tělo Syna člověka a pít jeho krev, nebudete mít v sobě život. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, má život věčný a já ho vzkřísím v poslední den. Vždyť mé tělo je skutečný pokrm a má krev je skutečný nápoj. Kdo jí mé tělo a pije mou krev, zůstává ve mně a já v něm. Jako mne poslal živý Otec a já žiji z Otce, tak i ten, kdo jí mne, bude žít ze mne. To je ten chléb, který sestoupil z nebe; ne takový, jaký jedli naši otcové, a umřeli. Kdo jí tento chléb, bude žít navěky."

13. neděle v mezidobí 26.června 2011

1. ČTENÍ - 2 Král 4, 8-11. 14-16a
Čtení z druhé knihy Královské.

Jednoho dne Elizeus procházel přes Šunem. Žila tam zámožná žena a ta ho pozvala k jídlu. Kdykoli tam procházel, zašel se tam najíst. A ona řekla svému muži: „Vím, že je to svatý muž Boží, který k nám vždy přichází. Upravíme mu v poschodí malou světničku a dáme mu tam lůžko, stůl, sedadlo a svícen, a kdykoli k nám přijde, může se tam uchýlit.“ Když tam zase jednou Elizeus přišel, vstoupil do světničky a odpočinul si tam. Řekl svému služebníku Gechazimu: „Co by se dalo pro ni udělat?“ On odpověděl: „Nemá přece syna a její muž je už starý.“ Elizeus mu řekl:„Zavolej ji!“ Zavolal ji a ona zůstala stát u vchodu. On pravil: „Za rok v tento čas budeš mít v náručí syna.“

2. ČTENÍ - Řím 6,3-4.8-11
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! My všichni, kteří jsme byli křtem ponořeni v Krista Ježíše, byli jsme tím křtem ponořeni do jeho smrti. Tím křestním ponořením do jeho smrti byli jsme spolu s ním pohřbeni. A jako Kristus byl vzkříšen z mrtvých Otcovou slávou, tak i my teď musíme žít novým životem. Jestliže jsme však s Kristem umřeli, jsme přesvědčeni, že spolu s ním také budeme žít. Víme totiž, že Kristus vzkříšený z mrtvých už neumírá, smrt nad ním už nemá vládu. Když umřel, umřel hříchu jednou provždy, a když žije, žije pro Boha. Tak i vy se považujte za mrtvé hříchu, ale za žijící Bohu, když jste spojeni s Kristem Ježíšem.

EVANGELIUM - Mt 10,37-42
Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým apoštolům: "Kdo miluje otce nebo matku víc nežli mne, není mě hoden; kdo miluje syna nebo dceru víc nežli mne, není mě hoden. A kdo nebere svůj kříž a nenásleduje mě, není mě hoden. Kdo nalezne svůj život, ztratí ho, kdo však ztratí svůj život pro mě, nalezne ho.

Kdo vás přijímá, mne přijímá, a kdo mne přijímá, přijímá toho, který mě poslal. Kdo přijme proroka, že je to prorok, dostane odměnu jako prorok; kdo se ujme spravedlivého, že je to spravedlivý, dostane odměnu jako spravedlivý; kdo podá třeba jen číši studené vody jednomu z těchto nepatrných, protože je to můj učedník, amen, pravím vám: nepřijde o svou odměnu.“

14.neděle v mezidobí 3.července 2011

1. ČTENÍ - Zach 9, 9-10
Čtení z knihy proroka Zachariáše.

Toto praví Hospodin: „Hlasitě zajásej, siónská dcero, zaplesej, dcero jeruzalémská, hle, tvůj král k tobě přichází, je spravedlivý a přináší spásu, je pokorný a jede na oslu, na oslátku, osličím mláděti. Zničí válečné vozy z Efraima, válečné oře z Jeruzaléma, zlomen bude bitevní luk. Národům ohlásí pokoj, bude vládnout od moře k moři, od řeky Eufratu až do končin země.“

2. ČTENÍ - Řím 8, 9.11-13
Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři! Vy žijete ne podle těla, nýbrž podle Ducha, jestliže skutečně ve vás přebývá Duch Boží. Kdo totiž nemá Kristova Ducha, ten není jeho. A když sídlí ve vás Duch toho, který z mrtvých vzkřísil Ježíše, pak ten, který vzkřísil Ježíše, probudí k životu i vaše smrtelné tělo svým Duchem, který sídlí ve vás. Nuže, bratři, nejsme vázáni povinnostmi k tělu, že bychom museli žít, jak chce tělo. Žijete-li totiž tak, jak chce tělo, musíte umřít; jestliže však s pomocí Ducha ničíte záludnosti těla, budete žít.

EVANGELIUM - Mt 11, 25-30
Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš se ujal slova a řekl: „Velebím tě, Otče, Pane nebe a země, že když jsi tyto věci skryl před moudrými a chytrými, odhalil jsi je maličkým; ano, Otče, tak se ti zalíbilo. Všechno je mi dáno od mého Otce. A nikdo nezná Syna, jenom Otec, ani Otce nezná nikdo, jenom Syn a ten, komu to chce Syn zjevit. Pojďte ke mně všichni, kdo se lopotíte a jste obtíženi, a já vás občerstvím. Vezměte na sebe mé jho a učte se ode mě, neboť jsem tichý a pokorný srdcem, a naleznete pro své duše odpočinek. Vždyť mé jho netlačí a mé břemeno netíží.“

Sv. Cyrila a Metoděje 5.července 2011

1. ČTENÍ - Iz 61, 1-3a
Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Duch Páně, duch Hospodinův, je nade mnou, protože mě Hospodin pomazal, poslal mě zvěstovat radostnou zprávu pokorným, obvázat ty, jimž puká srdce, oznámit zajatým propuštění, svobodu uvězněným, hlásat Hospodinovo milostivé léto a den pomsty našeho Boha, potěšit všechny soužené, zarmoucené na Sióně obveselit, dát jim věnec místo popela, olej radosti místo smutku, šat jásotu místo malomyslnosti.

2. ČTENÍ - 2 Kor 4, 1-2.5-7
Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korinťanům.

Bratři! Když jsme pověřeni službou, nenecháváme se ovládnout malomyslností, protože nám Bůh milosrdně pomáhá. Nepoužíváme nečestných uskoků, nepočínáme si chytrácky ani nefalšujeme Boží slovo. Ale hlásáme pravdu naprosto otevřeně, a tak se doporučujeme lidskému úsudku před Bohem. Vždyť přece nehlásáme sebe, ale kážeme, že Ježíš Kristus je Pán, my však že jsme vaši služebníci kvůli Ježíši. Neboť Bůh, který řekl: 'Ať ze tmy zazáří světlo!', zazářil i v našem srdci, aby osvítil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři. Poklad víry máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám.

EVANGELIUM - Lk 10, 1-9
Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Pán ustanovil ještě jiných dvaasedmdesát učedníků, poslal je před sebou po dvou do všech měst a míst, kam chtěl sám přijít, a řekl jim: „Žeň je sice hojná, ale dělníků málo. Proste proto Pána žně, aby poslal dělníky na svou žeň. Jděte! Posílám vás jako ovce mezi vlky. Nenoste měšec, ani mošnu, ani opánky. S nikým se cestou nepozdravujte. Když někde vejdete do domu, napřed řekněte: 'Pokoj tomuto domu!' Bude-li tam člověk hodný pokoje, spočine na něm váš pokoj, jinak se vrátí k vám. V tom domě zůstaňte a jezte a pijte, co vám dají, protože dělník má právo na svou mzdu. Nepřecházejte z domu do domu! Když přijdete do některého města a přijmou vás tam, jezte, co vám předloží, uzdravujte tamější nemocné a říkejte jim: 'Přiblížilo se k vám Boží království!'“

ZPRÁVY Z VLASTI

Carolina od 1. do 31.května 2011

Politické události

Vicepremiér Radek John nečekaně ohlásil odchod z vlády

Vicepremiér a předseda Věcí veřejných Radek John ve středu 11. května náhle oznámil svoji rezignaci. Rozhodl se tak kvůli sporům s premiérem Petrem Nečasem (ODS), s nímž se nemohl shodnout na personálním obsazení svého protikorupčního výboru. Šéfem Vládního výboru pro koordinaci boje s korupcí se John stal poté, co ho premiér v dubnu kritizoval a navrhl jeho odvolání z postu ministra vnitra. Vládní krizi tehdy vyřešil Johnův přesun do nového úřadu a jeho nahrazení nestraníkem Janem Kubicem. Ani potom však rozpory mezi oběma politiky neustaly. Poslední kapkou byl Nečasův nesouhlas s plánovaným začleněním Michala Moroze a Libora Michálka do Johnova týmu. Podle Johna je taková situace neudržitelná. „Není mi umožněno sestavit tým, na který se mohu plně spolehnout," uvedl v otevřeném dopise, kterým o svém odchodu informoval. Premiérův postup považuje za brzdění práce vlády. Nečas v reakci na to oznámil, že o Johnově záměru nebyl dopředu informován a že s Johnem hodlá o celé věci nadále jednat. Ještě ve středu večer se sešly koaliční špičky a mají se nově scházet pravidelně každý týden. Dopad Johnovy demise je nejistý. Dle místopředsedy opoziční ČSSD Michala Haška je incident důkazem hluboké koaliční krize. Věci veřejné trvají na tom, že vládu by měli po odchodu Johna a ministra dopravy Víta Bárty (VV), který rezignoval po dubnovém obvinění z uplácení, opustit i ministr financí Miroslav Kalousek (TOP 09), ministr obrany Alexandr Vondra a zemědělství Ivan Fuksa (oba ODS). „Stávající kabinet beze změn nadále nemůže důvěryhodně reprezentovat, prosazovat a kvalifikovaně veřejnosti vysvětlovat reformy," podpořil tento apel John.

„Vláda od válu," křičeli účastníci odborářské demonstrace. Do Prahy se jich sjelo na 40 tisíc

Demonstrace proti vládním reformám se v sobotu 21.května zúčastnilo podle odhadů až 40 tisíc lidí, kteří přišli vyjádřit nesouhlas s připravovanými reformami důchodového, sociálního a zdravotního systému. Na akci podepisovali také petice proti vládě a pro vypsání nových voleb. Protestní akci přijeli podpořit i odboráři ze severní Moravy, Českomoravská konfederace odborových svazů, nejsilnější odborová centrála v zemi, pro ně nechala vypravit dva vlaky. Demonstranti se sešli před Domem odborových svazů na Žižkově a společně se pak vydali do centra, cestou provolávali „Vláda od válu" a na transparentech se objevily nápisy jako „Přestaňte krást, zreformujte sami sebe", „Neberte nám prachy" nebo „Máme toho dost, pryč s vládou".

Po příchodu na Václavské náměstí odboráři s vlajkami a transparenty zabrali jeho velkou část. "Reformy zdravotnictví, daňového, důchodového a sociálního systému jsou nedomyšlené, odbyté, ideologicky podbarvené, bez jakýchkoli analýz dopadů na občany. Mají posloužit k uvržení zdravotnictví, penzí a sociální péče do služeb zisku," řekl podle serveru Tyden.cz předseda svazu Kovo Josef Středula. Promluvilo také několik dalších řečníků a protestující z velkoplošné obrazovky pozdravil i sociolog Jan Keller. Pod pódiem se promítaly „živé obrazy" ironizující za zvuku písně Karla Gotta Být stále mlád důchodovou reformu, jejíž součástí má být i trvalé zvyšování věku odchodu do důchodu. Například děti narozené letos by měly jít do penze až v 73 letech – bez ohledu na pohlaví. Dnes odcházejí muži zhruba ve 62 letech a ženy v závislosti na počtu dětí v rozmezí 57-61 let. Demonstraci neváhal podpořit ani expremiér Jiří Paroubek. "Je dobře, že lidé z celé republiky přijeli vyjádřit odpor proti vládě a jejím takzvaným reformám," uvedl podle serveru Lidovky.cz.

Odboráři se obávají zhoršení životní úrovně a podle některých prý hrozí i zvýšení deficitu veřejného rozpočtu. Demonstrací chtěli naposledy upozornit vládu a v případě neúspěchu plánují i další protestní akce. Jak ale uvedl server Rozhlas.cz, ministr práce a sociálních věci Jaromír Drábek (TOP 09) na reformách ani pod nátlakem příliš mnoho měnit nehodlá. „My jsme v procesu vyjednávání, jednáme o jednotlivých návrzích, posílili jsme i intenzitu toho jednání, jak co se týká sociální reformy, tak co se týká zdravotnické reformy. Tak jsme si řekli, jakým způsobem v té vzájemné diskusi budeme postupovat v důchodové reformě a v daňové reformě. Z mého pohledu velmi těžko na tom může něco změnit demonstrace."

Předsedou Věcí veřejných opět Radek John

Radek John zůstává i nadále předsedou Věcí veřejných (VV). Rozhodlo o tom hlasování registrovaných příznivců strany, kteří pomocí internetu a mobilních telefonů vyjádřili 47,4 % hlasů staronovému předsedovi podporu. Druhá skončila šéfka poslaneckého klubu Karolína Peake, třetí olomoucká poslankyně Dagmar Navrátilová. Volbu předsedy ještě musí potvrdit konference VV, která se sejde v Hradci Králové. John na tiskové konferenci po svém zvolení uvedl, že jeho nejbližšími cíli budou udržení jednoty strany a také razantnější postoje při vyjednávání s koaličními partnery, po kterých stále více volají krajské organizace VV. Strana by se podle jeho slov měla stát stranou „republikovou se silným hlasem z krajů", ve kterých by John rád posílil vliv. Z Věcí veřejných chce také vytvořit sociální pojistku při přípravě vládních reforem, mají být „nejsociálnější" z koaličních stran. Cílem Radka Johna je rovněž prosazení alespoň 30% programu VV, jinak podle něj strana v koalici s ODS a TOP 09 dál zůstávat nebude. „Budeme o prosazení této části programu Věcí veřejných usilovat, jinak koaliční projekt nemá smysl. Ty věci jsou dojednány od léta. My stojíme o to, aby projekt pokračoval, pokud bude naplněna protikorupční strategie a pokud vyjednáme sociální pojistky reforem," uvedl John pro Český rozhlas. Nové vedení VV by měli kromě Peake a Na-

vrátilové doplnit ještě místopředsedkyně Poslanecké sněmovny Kateřina Klasnová, ústecký poslanec Milan Šťovíček a teplický zastupitel Tomáš Jarolím. Tím by John rád posílil vliv v regionech. Podle místopředsedy opoziční ČSSD Lubomíra Zaorálka se po Johnově znovuzvolení nic nezmění a Věci veřejné zůstanou pro vládní koalici dál velkým problémem. Ministr spravedlnosti a místopředseda ODS Jiří Pospíšil očekává snahu VV o posílení preferencí u voličů (po posledních kauzách se VV propadly pod hranici volitelnosti – pozn. aut.). Nic zásadního se ale podle něj v politice strany odehrávat nebude.

Stručně z domova

* Na některých školách začaly naostro státní maturity – po čtrnácti letech nejasností, příprav a odkladů. Ministr Josef Dobeš start státních maturit bere jako svůj úspěch. Ten si přejí i studenti, a tak v naprosté většině raději volí jednodušší variantu zkoušky. Ředitelka pardubické obchodní akademie to však chápe, pro server Rozhlas.cz uvedla: „Žáci volí jistější cestu hlavně na základě toho, že tu vyšší maturitní zkoušku nemohou nijak zúročit." Vysoké školy zatím neberou na typ složené zkoušky ohled. Oproti dřívějším letům studenti maturují nejprve ústně a až poté písemně. Povinná je pro ně státní zkouška z češtiny a dále si mohli vybrat mezi matematikou a cizím jazykem. Matematika v tomto souboji prohrála, zvolilo si ji 39 % středoškoláků.

* Za den v nemocnici pacienti zaplatí 100 korun místo stávajících 60 korun. Další novinkou takzvané „malé zdravotní reformy", která 3.května prošla ve Sněmovně prvním čtením, je možnost příplatku za nadstandard a prodloužení doby pro vymáhání pojistného z pěti na deset let. Od zavedení nadstandardu si trojkoalice slibuje, že pacienti už nebudou muset dávat lékařům úplatky za kvalitnější péči, ale připlatí si za ni oficiálně. Standard bude nadále hradit pojišťovna. „Nedovedu pochopit, že je tato nadstandardní péče zahrnuta do léčebného procesu. Že ten, kdo může platit, dostane lepší péči než ten, kdo zaplatit nemůže. Mám obavu, že se začínáme blížit americkému zdravotnímu systému," uvedl pro server Lidovky.cz poslanec ČSSD Ivan Ohlídal. Tyto změny poslanci odhlasovali až kolem jedenácté hodiny večerní, a to z důvodu celodenních obstrukcí opozice.

* Jedno pivo za volantem už nepovede ke ztrátě bodů. Poslanecká sněmovny stanovila novou hranici 0,3 promile. Do této hodnoty dříve řidičům hrozila ztráta tří bodů, od srpna o ně nepřijdou. „Stále platí, že člověk nemá před jízdou pít," zdůrazňuje ministr dopravy Radek Šmerda pro server iDnes.cz, pokuty od 2 500 do 20 000 korun za množství alkoholu pod touto hranicí zůstávají. Pozměněný systém bude naopak více trestat přestupky proti životu a zdraví, například nepoužití bezpečnostních pásů, jízdu v protisměru a ohrožování chodců. Jednobodové tresty, například za nesvícení, budou zrušeny úplně. Novinkou je i sedmibodový trest za neposkytnutí první pomoci zraněným při nehodě. Zmizí také značka „měření rychlosti radarem".

* Kabinet premiéra Petra Nečase se 18. května dohodl na návrhu nového občanského zákoníku, který by měl dle ministra spravedlnosti Jiřího Pospíšila (ODS) platit od roku 2013. Přinese možnost nabytí svéprávnosti v 16 letech – pod podmínkou prokázání soběstačnosti a nezávislosti na rodičích. Rozšíří se okruh dědiců, budou moci dědit i prapraroditče nebo sestřenice a bratranci zemřelé osoby. Občanský zákoník také nahradí část obchodního zákona. Původní zákoník platí už od roku 1964 a byl mnohokrát novelizován.

Ze Slovenska

Slovenští vydavatelé zpoplatnili část svých webů

Některé slovenské zpravodajské, odborné či zábavní servery od pondělí 2.května oficiálně zpoplatnily části svého obsahu. Čtenáři budou muset nejen za přístup k názorovým částem a diskusím pod články zaplatit 2,90 eura měsíčně. Do projektu Piano se zapojilo 34 webových služeb, mezi nimi Hospodárské noviny, Pravda, Sme a Šport a web televizní stanice Joj. Slovensko je tak první zemí na světě, ve které byly celostátně zpoplatněny části všech hlavních deníků. Zpravodajství zůstává i nadále volně přístupné, omezení se týká pouze exkluzivních částí webů. Podle šéfredaktora Hospodárských novin Petera Vavra je zpoplatněno pouze pět procent obsahu a deníky se tak odlivu čtenářů ke konkurenci neobávají. „To znamená, že je to nastavené tak, aby ty weby neriskovaly výraznou ztrátu návštěvnosti, ale zároveň aby postupně mohly získávat peníze z jiných zdrojů," řekl Rádiu Česko Tomáš Bella ze společnosti NextBig, která systém Piano připravila. Jeho tvůrci přesvědčili majitele nejvýznamnější serverů, aby poplatky zavedli hromadně. Zkušební verze odstartovala 19.dubna a zpoplatnění zejména diskusních částí vyvolalo mezi čtenáři vlnu kritiky. Například čtení diskusí pod články deníku Pravda zůstává bezplatné a první tři příspěvky mohou uživatelé zveřejnit zadarmo. „Zaplatím za zpravodajství, ale ne za vyjádření vlastního názoru. Příspěvky čtenářů mají větší kvalitu než kopie redaktorů Pravdy," komentoval projekt uživatel s přezdívkou snowman. Zájemci, kteří se přihlásili do konce dubna, měli týdenní přístup zdarma. Poplatky je možné uhradit mimo jiné prostřednictvím platebních karet nebo internetového bankovnictví. Pokud se nový systém osvědčí, mohl by se v budoucnu rozšířit i do Česka. Podle Belly o něj už několik domácích subjektů projevilo zájem.

Slovenským zdravotníkům dochází trpělivost a jednají o protestech

Po úspěchu české protestní akce lékařů se začínají ozývat také slovenští zdravotníci. Na rozdíl od Česka ale na Slovensku ani po zasedání odborových a profesních organizací, které se odehrálo 10.května, není jisté, jak daleko až protesty zajdou. Zdravotní sestry hrozily stávkou již v únoru, žádaly například zvýšení minimální hodinové mzdy z 3,50 na 4,50 eur, volno a proplacení mzdy za školení i dřívější odchod do důchodu. Na splnění požadavků nechávají vládě čas do 1.října. V březnu pak zavřeli své ordinace lékaři, forma protestu byla ale mírná, jednalo se jen o výstražnou hodinovou stávku. Lékařské odborové sdružení chce po vzoru

českých kolegů vyzvat slovenské lékaře k podávání hromadných výpovědí. Odboráři upozorňují na nedodržování zákoníku práce, požadují také zastavení procesu transformace nemocnic na akciové společnosti nebo postupné zvyšování platů. Ministerstvo zdravotnictví další peníze do zdravotnictví pustit nehodlá a trvá na celkové reformě, na vyčkávání ale podle prezidenta Slovenské lékařské komory Milana Draguly není čas. "Zásadní problém dofinancování jsme nevyřešili, spokojeni samozřejmě nejsme. Pracovníci ve zdravotnictví jsou blbí a dělají, jako by jim platili nevím jaké peníze, ale jestli se naštvou, tak ten kolaps přijde velice rychle," citovala ho po zasedání parlamentního výboru pro zdravotnictví agentura TASR. Ve zdravotnictví chybí 126 milionů v důsledku snížení sazby za státní pojištěnce z 4,78 na 4,32 % z vyměřovacího základu, podle ministra Ivana Uhliarika už byl však výpadek vykompenzován, s čímž zdravotníci nesouhlasí. Ministerstvo také zvažuje od roku 2013 zavedení připojištění. Do zdravotnictví by se tak dostalo více financí a zefektivnilo by se i jejich využití. K protestům se staví podobně jako české ministerstvo, nepovažuje za vhodné, aby lékaři „používali pacienty jako rukojmí". S tím ale lékaři nesouhlasí, akutní péče v případě stávky by byla zajištěna. Podle mluvčí MZ SR se lékaři „se stávkou opozdili minimálně o čtyři roky, kdy se ve zdravotnictví během bývalé vlády nic nezlepšilo." Na základě úspor z reformních opatření plánuje ministerstvo zvýšení platů sestrám i lékařům a zvýšení kvality nemocnic.

Ekonomika

Češi mohou pracovat v Německu a Rakousku bez administrativních bariér

Rakousko a Německo plně otevřely své pracovní trhy pro občany všech zemí, které vstoupily do EU v roce 2004. Češi, Slováci či Poláci mohou od letošního 1.května legálně pracovat i v těchto dvou státech, které do poslední chvíle využily přechodného období omezujícího volný pohyb pracovníků. Tuzemští ani zahraniční odborníci však velkou migraci obyvatelstva neočekávají. Do května 2011 práci v Rakousku a Německu nejvíce komplikovala administrativa. Zájemce musel získat pracovní povolení od příslušného úřadu. Němci a Rakušané se obávali přílivu levné pracovní síly z nových členských zemí, která by ovlivnila jejich zaměstnanost a mzdy. Zkušenosti liberálnějších států, jako jsou Velká Británie, Irsko či Švédsko, jejichž trhy byly plně otevřené již od roku 2004, však tyto domněnky nepotvrdily. Odborníci se ale shodují, že počet lidí odcházejících za prací se ani nyní příliš nezmění, a to i přes to, že poptávka je velká. Zaregistrovaly ji i různé pracovní portály. „Za první tři měsíce tohoto roku jsme zaznamenali počet nabídek práce do těchto zemí na úrovni, jaké dosahovaly v posledních letech přibližně za celý půlrok," citovala média Luciu Burianovou ze serveru Profesia.cz. Nejvíce nových pracovních příležitostí mají kvalifikovaní dělníci, zaměstnanci ve službách a velký zájem je o pracovníky v oblasti informačních technologií. Ministr práce a sociálních věcí Jaromír Drábek pro server EurActiv.cz řekl, že neočekává velký odliv českých obyvatel a změna má charakter spíše psychologického prolomení posledních bariér. „Většina českých občanů, kteří chtěli v zahraničí pracovat, si tam už práci našla i přes tato dočasná omezení," míní Drábek. Od roku 2004 se totiž německý a rakouský trh postupně otevíral, byla povolena sezónní práce v délce do šesti měsíců, od počátku ledna 2009 se mohli bez administrativních komplikací ucházet o práci absolventi vysokých škol či jiní odborní pracovníci. Navzdory těmto možnostem pracovalo loni v Německu jen něco kolem 14.000 Čechů. Důvodem je, mimo jiné, že jen malá část populace ovládá němčinu natolik, aby měla šanci se na německém či rakouském trhu uplatnit. V tuzemsku není navíc stěhování za prací častým jevem. Otevření nejvíce prospěje zaměstnancům, kteří byli v Rakousku či Německu „načerno", nyní dojde k zlegalizování jejich působení.

V Česku je více podnikatelů než v době ekonomického růstu, nezaměstnaných ubývá

Podle Českého statistického úřadu je v Česku nyní více podnikatelů než v době ekonomického růstu. V roce 2008, v době nejvyššího růstu, jich bylo 16 %, zatímco dnes podniká 18 % Čechů. Pravidelná čtvrtletní zpráva dále ukazuje, že nezaměstnanost meziročně klesla o 0,9 % na 7,3 %. Z výzkumu vyplývá, že mnoho zaměstnanců nyní přechází do podnikatelského sektoru. To naznačuje vyšší důvěru v budoucí růst. Je to také hlavní důvod klesající nezaměstnanosti v České republice. Jako hlavní zaměstnání dnes uvádí podnikání přibližně 836,7 tisíc osob včetně pomáhajících rodinných příslušníků. Ani během nejvyššího ekonomického růstu na konci roku 2008 jich v zemi nebylo více. V té době jich bylo pouze 798,5 tisíc. Celková míra zaměstnanosti je dnes 65 % a oproti stejnému období roku 2010 vzrostla o 0,9 %. Nezaměstnaných v Česku ubývá. Meziročně klesl jejich počet o 46,5 tisíc, ale v porovnání se IV. čtvrtletím roku 2010 jich získalo práci pouze přibližně 4 700. Nezaměstnaných je nyní přibližně 376 tisíc. Snížil se také počet dlouhodobě nezaměstnaných, a to o 4,1%, v současnosti tvoří 40% všech nezaměstnaných. Nejnižší míra nezaměstnanosti je již trvale u vysokoškoláků, pouze 2,8 %.

Kurzovní lístek
31. 5. 2011 (střed)

EUR, 1 .....24.540
Kanada, 1 .....17.543
USA, 1 .....17.056

Kultura

Amatérští fotografové první světové války nabízejí autentické svědectví

Tereziánské křídlo Starého královského paláce na Pražském hradě hostí od 29.dubna výstavu Fotografové války, která nabízí novou sérii válečných snímků. Čtyři zcela neznámí vojáci zde prostřednictvím svých fotografií dokumentují každodenní obyčejný život za 1.světové války, aby zanechali svědectví o této kruté době. Výstava vznikla z iniciativy Správy Pražského hradu. Ta inzerátem vyzvala občany mající doma negativy nebo fotografie po svých předcích z tohoto válečného období, aby jejich snímky organizátorům poskytli. Reakce na výzvu byla nečekaná. Na inzeráty se

ozvalo téměř padesát lidí, kteří kromě fotografií a negativů vlastnili i různé jiné předměty jako uniformy, jídelní nádobí, lehké zbraně nebo deníky a dopisy pozůstalých. Fotografie Karla Neuberta a Jendy Rajmana k vystavení poskytli jejich vnuci, negativy Gustava Brože jeden ze sběratelů. Dokumenty o posledním ze čtyř vojáků Janu Myšičkovi pak zaslal ze svého archivu učitel Josef Bohuňovský. Po vzniku Československa nebyl až do roku 1989 o tyto snímky příliš velký zájem. Ležely tak několik desítek let zaprášené v muzeích a půdách. Díky rodinným příslušníkům je tomu ale jinak, a návštěvníci tak dnes mohou krok za krokem sledovat osudy jejich autorů v průběhu války. Nikdo z těchto čtyř vojáků nebyl profesionální fotograf, úlohu ve válce měli každý úplně jinou. Právě proto je ale jejich svědectví velmi autentické a zachycuje život vojáka s jistou dávkou opravdovosti. Výstava Fotografové války se koná pod záštitou prezidenta republiky Václava Klause. Navazuje na úspěšnou přehlídku Objektivem neznámého vojína z roku 2009 a potrvá do 4. září.

„Roztančíme celou Prahu," rozhodli se pořadatelé oslav Mezinárodního dne tance

Oslavy dne, kdy se tančí všude – Mezinárodního dne tance – proměnily v pátek 29.dubna Prahu a dalších 27 měst České republiky v jeden velký parket. K tanci vyzývaly happeningy, pouliční představení nebo taneční průvody. Piazzettu Nové scény Národního divadla roztančila skupina Dance2xs. K choreografii v rytmu street dance se tu mohl přidat kdokoli z přihlížejících. „Chceme diváky vtáhnout do tance," řekla pro ČRo Petra Kašparová z občanského sdružení Vize tance, které je hlavním koordinátorem akce, a dodala: „I ti, kteří aktivně netančí, by se v tento den měli do tance zapojit."

„Vloni se oslavy v Praze soustředily na jediném místě – na Palackého náměstí, kde se konal velký happening. Letos jsme se rozhodli roztančit celé město. Oslovili jsme prakticky všechny taneční školy a studia v Praze, dvaadvacet z nich se oslav zúčastnilo," pokračovala další z organizátorek, Eva Vlachová. Centrum Tance, taneční studio Contemporary nebo konzervatoř Duncan Centre tak nabídly např. dny otevřených dveří, volně přístupné lekce či ukázky nejrůznějších tanečních stylů. „Tanec v letu" předvedli profesionální horolezci na umělé stěně v Holešovicích, v tančírně divadla Ponec se zájemci mohli naučit flamenco. Lidové tance si za doprovodu živé kapely vyzkoušeli účastníci průvodu, jehož trasa vedla z Františkánské zahrady na Kampu, kde oslavy pokračovaly do nočních hodin. Nejdůležitější „scénou" bylo však prostranství u Národního divadla. Kromě Dance 2xs tu vpodvečer vystoupili bubeníci z orchestru Tam-Tam Batucada nebo patronka akce Anna Polívková.

V Brně se do oslav zapojily nejen skupiny Filigrán a Bardo, ale i brněnské Národní divadlo. To uvedlo v předvečer Mezinárodního dne tance balet Labutí jezero. Další z „měst tance", severočeský Trutnov, se mohl pyšnit zahraničním hostem. Americká Jalegado Dance Company představila v tamějším společenském centru UFFO ve světové premiéře choreografii, která znázorňuje cestu člověka labyrintem života. K „roztančeným městům" patřily také Ostrava, Plzeň, Frýdek-Místek, Ústí nad Labem nebo Hradec Králové.

Oslavy Mezinárodního dne tance se po celém světě konají od roku 1982 a mají připomínat narození tanečního reformátora Jeana-Georgese Noverrea. Česko se jich letos zúčastnilo teprve podruhé.

Wintonovy vlaky: Fotografie a dokumenty o životě dětí, které směly žít

Těsně před vypuknutím 2. světové války zachránil sir Nicholas Winton z nacismem ohroženého Československa několik set židovských dětí. Po filmu Nickyho rodina je další poctou tomuto hrdinskému činu Výstava Wintonovy vlaky. Začala v sobotu 21.května na Vyšehradě a představuje dokumenty a fotografie dětí, které Winton zachránil. Souběžně s Prahou zahájili výstavu Wintonovy vlaky i v Londýně na Liverpool Street Station, nádraží, kam vlaky s uprchlíky přijížděly. Nicholas Winton umožnil 669 českým židovským dětem vycestovat speciálními vlaky z Hitlerem ohroženého Československa do bezpečné Anglie. O jeho činu se svět dozvěděl až v 80. letech prostřednictvím filmů a dokumentů, sám sir Nicholas o tom, co vykonal, nemluvil. „Je naší chybou, že tak moc obdivujeme různé hvězdy a hvězdičky televizních estrád místo toho, abychom obdivovali a uctívali skutečné hrdiny. Dnes jsme se tu setkali, abychom si připomenuli činy takového hrdiny – sira Nicholase Wintona. Před 72 lety odjely, díky jeho aktivitě, z Prahy za svobodou stovky těch nejnevinnějších – dětí, které tak byly uchráněny zla v podobě nacistického teroru. Naší povinností je si hrůzy 2. světové války připomínat a nikdy na ně nezapomenout," připomenul cenu pravého hrdinství primátor Bohuslav Svoboda na zahájení výstavy. Expozice na Vyšehradě bude přístupná veřejnosti do 21. července.

V Londýně se slavnostního zahájení výstavy zúčastnil sám sir Nicholas Winton, který s přítomnými oslavil své 102. narozeniny.

Sport

Čeští hokejisté získali na MS bronzovou medaili

Čeští hokejisté získali na MS bronzové medaile, když v divoké přestřelce porazili v Bratislavě odvěkého rivala Rusko 7:4. Třetí místo vybojovali díky výborné druhé třetině, hattrickem se blýskl Roman Červenka, dva góly vstřelil Petr Průcha. "Škoda, že to není zlato. Ale nemůžeme pořád vyhrávat," řekl po utkání pro Hokej.cz Jaromír Jágr, největší hvězda Hadamczikova výběru. Jágr byl direktoriátem vyhlášen nejlepším útočníkem turnaje a společně s obráncem Markem Židlickým obsadil místo i v All-stars týmu mistrovství. Národní mužstvo předvádělo po celý šampionát nádherný hokej, postavený na vyváženém herním projevu, obrovské ofenzivní síle i skvělém brankáři Ondřeji Pavelcovi. Obhájit zlato z loňska se reprezentaci ale nepodařilo, na turnaji prohrála jediný zápas, a to v semifinále se Švédskem 2:5. Šampionát vyhrálo Finsko, když ve finále porazilo právě českého přemožitele 6:1. Finové tak slaví druhý titul mistrů světa v historii.

CÍRKEV DOMA A VE SVĚTĚ

V Římě byla zahájena výstava o kardinálu Josefu Beranovi

Na Papežské univerzitě Svatého kříže v Římě byla v pondělí 16.května 2011 zahájena výstava s názvem - Milovat dobro, odporovat zlu - věnovaná osobnosti kardinála Josefa Berana, pražského arcibiskupa, vězně nacistické i komunistické totality, který po čtyřletém pobytu ve vynuceném exilu zemřel v Římě roku 1969. Výstavu, která potrvá celý měsíc, zahájila předsedkyně Poslanecké sněmovny ČR, Miroslava Němcová. Ta před tím také navštívila hrob kardinála Berana v bazilice sv. Petra. Zde spočinuly z rozhodnutí papeže Pavla VI. ostatky kardinála Berana poté, co komunističtí vládci odmítli splnit přání zesnulého pražského arcibiskupa, aby byl pohřben ve své vlasti. Předsedkyně Poslanecké sněmovny pak po otevření výstavy ještě navštívila baziliku sv. Klimenta, kde se v tamější kapli před ostatky sv. Cyrila účastnila modlitby za český národ a Evropu, které předsedal kardinál Miloslav Vlk a plzeňský biskup František Radkovský. Miroslava Němcová potom slavnostně odhalila mramorovou pamětní desku u hrobu tohoto našeho věrozvěsta. Česká republika se tím jako poslední zařadila k těm zemím, které jsou historicky spjaty se soluňskými bratry, a které se tímto symbolickým činem na tomto místě přihlásily k jejich odkazu. Na mramorové pamětní desce stojí slova podle návrhu zesnulého kardinála Špidlíka: Svatý Cyril umíraje učedníkům žehnal: *"Tys mi je dal, tobě Bože je vracím. Svou mocnou pravicí je veď a pokryvem svých křídel je přikryj!"*

Vychází český překlad knihy Benedikta XVI. Světlo světa

Na pulty knihkupců dorazila v těchto dnech kniha *"Světlo světa"* s podtitulem *"Papež, církev a znamení doby"*. Jde o rozhovor, který s papežem Benediktem XVI. vedl v loňském létě německý novinář Peter Seewald a v němž se Svatý otec vyjadřuje k mnoha aktuálním otázkám dneška. - Jak vidí Benedikt XVI. sebe a svůj pontifikát, čeho chce dosáhnout? Jak se vyjádří k sexuálním skandálům v církvi? K Williamsonovu případu? Jak hodnotí změny po církevních reformách? Stav ekumeny? Vztahy se židy a muslimy? Co říká hlava 1,2 miliardy katolíků proměnám západní společnosti, kde je víra lhostejná stále většímu počtu lidí? Co křesťanství nabízí v moderním světě? Jsou v krizích této doby skryty i dosud neodhalené šance pro církev, pro svět, pro každého z nás? Po úspěšných knihách rozhovorů *Sůl země* (česky vyšlo jako *Křesťanství na přelomu tisíciletí*) a *Bůh a svět* vychází třetí kniha v této sérii, kde Joseph Ratzinger odpovídá poprvé jako papež. A to otevřeně, nevyhýbá se žádné otázce – způsobem, který je v církevních dějinách zcela ojedinělý.

Arcibiskup Dominik Duka v katedrále Notre-Dame v Paříži

Pražský arcibiskup Dominik Duka OP, předseda České biskupské konference, koncelebroval 22.května 2011 spolu s pařížským arcibiskupem, kardinálem André Vingt-Trois, mši svatou v pařížské katedrále Notre-Dame. Setkání s pařížským arcibiskupem byla přítomna také velvyslankyně ČR ve Francii Marie Chatardová. 24.května 2011 se v pařížském centru Collège des Bernardins zúčastnil debatního večera s názvem *"Uzdravení paměti v postkomunistické společnosti"*. Debata se týkala konkrétního a stále palčivého tématu minulosti, jímž je spolupráce některých katolických kněží s tajnými službami komunistických režimů. Pozvání Collège des Bernardins v Paříži přijali hosté pocházející z několika evropských zemí. Debaty se zúčastnili Antoine Arjakovsky (zakladatel a ředitel Institutu ekumenických studií ve Lvově, který kulatý stůl moderoval); Mons. Dominik Duka OP (arcibiskup pražský); Tomasz Dostatni OP (prezident polské nadace Ponad granicami); Albert-Peter Rethmann (ředitel Institutu pro světovou církev a misie ve Frankfurt nad Mohanem); M. Henry Rousso (francouzský historik a specialista na období Vichy), Mons. Eric de Moulins-Beaufort (spoluředitel katedry Société, Liberté, Paix).

Čína proti Vatikánu a Panně Marii Še-Šanské

V úterý 24.května 2011 omezila čínská vláda slavení Dnu modliteb za církev v Číně v nejvýznamnějším poutním kostele Číny, katedrále Panny Marie Še-Šanské, Pomocnice křesťanů nedaleko Šanghaje. V minulosti se přitom na tomto poutním místě scházely 24.května tisíce věřících celé země z oficiální a podzemní církve k modlitbě a projevu usmíření. Překážkou těmto setkáním se paradoxně stalo ustanovení Dne modlitby za církev v Číně Benediktem XVI. z roku 2007. Papež tehdy v ustavujícím Dopisu čínským katolíkům vyjádřil svůj záměr, aby jednotná modlitba rozdělené čínské církve v tento den upevnila jejich společenství s Petrovým nástupcem a dodala sil věřícím, kteří podávají svědectví evangeliu svým utrpením v pronásledování. Čínská vláda od prvního Dne modliteb v roce 2008 každoročně klade věřícím překážky v účasti na pouti do Še-Šan a v modlitbách všeobecně. *"Bezpečnost v Še-Šan je velice přísná: policie, kontrolní body a kamery jsou všude,"* uvedli věřící. Vstupující jsou podrobeni bezpečnostním opatřením srovnatelným s letištní kontrolou. Navzdory tomu se jich v chrámě ke mši s pomocným biskupem Šanghajským, Mons. Xing Wenzhim, opět sešlo několik tisíc. Šanghajští podzemní kněží byli však již v neděli 22. května *"posláni na dovolenou na náklady vlády"*, aby nepodnikali plánované pouti. Věřící tak nemohli slavit ani nedělní mši svatou a podzemní komunita se nemohla účastnit mše v Še-Šan *"z bezpečnostních důvodů."* Někteří komentátoři poznamenali, že se Peking snaží podzemní církev prezentovat jako teroristickou organizaci. I mimo dění, na severu Číny, byli zatýkáni kněží podzemní církve, kteří šířili kopie modlitby k Panně Marii Še-Šanské předepsané pro Den modliteb Benediktem XVI. Mnohé komunity podzemní církve si také v Den modliteb připomněly své biskupy, kteří zmizeli v policejních vazbách před desetiletími a jejichž osud není znám. Jsou mezi nimi Mons. James Su Zhimin z diecéze Baoding zatčený a zmizelý v roce 1996 a Mons. Cosma Shi Enxiang z diecéze Yixian, kterého potkal stejný osud roku 2001. Podzemní církev v Luoyang si připomněla rok od úmrtí biskupa Li Hongye, který zemřel loni po deseti letech strávených nucenými pracemi. *"Stále truchlíme a jsme zklamáni, že autority zničily kříž, který jsme vztyčili nad hrobem našeho biskupa,"* sdělil tamní duchovní. Jako náhradní řešení zvolili některé komunity podzemní církve pouť do místních mariánských chrámů, společné modlitby růžence a adorace před nejsvětější svátostí.

Podle zpráv České biskupské konference

Vzpomínka na Božího služebníka Josefa kardinála Berana

Letos 10. června uplyne 100 roků od jeho vysvěcení na kněze

Bývalý prefekt Kongregace pro kauzy svatých kard. José Saraiva Martins, Portugalec, když byl ještě ve své funkci, napsal v roce 2005 malou knížečku s poněkud provokujícím titulem: *Jak se dělá svatý*. Ale on sám jako autor hned na začátku vysvětluje, že svatý se „nedělá", ale že svatým se člověk stává. Svatost je dokonalé spojení s Kristem, je to současně ovoce Boží milosti a svobodná odpověď člověka na ni. Svatost neznamená uskutečňovat něco mimořádného, ale spočívá v konání obyčejných věcí denního života a to dobře a vytrvale. Tak, jak to přináší denní život, ať při studiu, práci, v rodině nebo v povolání ke kněžství či zasvěcenému životu. A byl to právě II. Vatikánský koncil, který zdůraznil, že povolání ke svatosti je úkolem každého křesťana. Každý z nás je povolán stát se nejen „alter Christus", druhý Kristus, ale „ipse Christus", samým Kristem. Svatí brali vážně svůj život a dovedli jej dávat, darovat druhým. Svatost není luxus nějakého výjimečného jedince nebo monopol určitých privilegovaných, ale je to povolání otevřené všem. Chceme si dnes připomenout životní úsilí Božího služebníka Josefa kardinála Berana, jak se on propracovával ke svatosti. Než se zamyslíme nad tím, v čem je nám i dnes otec kardinál příkladem a vzorem v uskutečňování svatosti, proběhněme telegraficky etapy jeho života.

Narodil se v Plzni 30. prosince 1888 v rodině učitele, kde se žilo velmi skromně, někdy dokonce na dveře Beranových zaklepala i bída, ale stále tam vládla víra v Boha. Josef měl ještě mladšího bratra, který padl v 1. světové válce a je pochován na ostrově Asinara u Sardinie, a ještě sestru. Po maturitě pomýšlel studovat medicínu, ale jeho rozhodnutí pro kněžství ovlivnil profesor náboženství na klasickém gymnáziu. A tak mladý maturant byl poslán v roce 1907 na studia do české koleje Bohemikum v Římě. Přednášky navštěvoval na tzv. Ateneu, které patřilo pod Kongregaci pro šíření víry, na Španělském náměstí. Pět let pobytu ve středu křesťanství mu otevřelo obzory pro chápání univerzální církve. Na konci čtvrtého ročníku 10. června 1911 byl jako budoucí prefekt vysvěcen na kněze, ale musel ještě další rok studovat, a tak slavil první mši svatou ve vlasti, v Plzni, 5. července 1912 na svátek sv. Cyrila a Metoděje. Z Říma odjížděl s požehnáním papeže sv. Pia X., po audienci udělené českým novokněžím Bohemika. Doma následovalo několik kaplanských let, potom byl profesorem a později ředitelem v učitelském ústavu sv. Anny Chudých školských sester de Notre Dame. V roce 1932 se stal rektorem Arcibiskupského semináře v Praze, který vedl až do zatčení gestapem 6. června 1942. Byla to kritická doba našeho národa po atentátu na zastupujícího říšského protektora R. Heydricha. Dva měsíce byl spolu s budoucím biskupem a kardinálem Trochtou v koncentračním táboře v Terezíně, potom byl přesunut do Dachau, kde pobyl až do konce války. Tyto tři roky jsou poznamenány jeho hlubokou vírou, láskou k Bohu a bližnímu a neochvějnou nadějí. Do Prahy se vrátil v květnu ve vězeňských šatech, jiné neměl, s vyšitým číslem na rukávě. Hned se ujal svého úřadu rektora v semináři, ale v roce 1946 přišlo jmenování pražským arcibiskupem. Brzy se ale stahovaly mraky nad nabytou svobodou, ty vyvrcholily převzetím moci komunisty v únoru 1948. První střetnutí s mocipány bylo o katolické školy už v roce 1947, napětí pokračovalo tzv. falešnou Katolickou akcí, která měla rozvrátit církev zevnitř a napojit ji na ruské pravoslaví. Naštěstí akce neuspěla, ale od Božího Těla (19. 6. 1949) začíná praktická izolace arcibiskupa Berana v jeho paláci a po ní 15-ti letá internace na různých místech v Čechách. Až v lednu 1965 je oznámeno jeho jmenování kardinálem a umožněn jeho odlet do Říma. Tomu ale předcházela jednání mezi pražskou vládou a Vatikánem.

Josef Beran jako bohoslovec v Římě

Otec kardinál přijal s těžkým srdcem přání papeže Pavla VI., že po přijetí „kardinálského klobouku" zůstane v Římě, a tím umožní obsazení stolce sv. Vojtěcha biskupem a později též kardinálem Františkem Tomáškem. Pro kard. Berana to bylo nejtěžší rozhodnutí jeho života, zůstat jako exulant v Římě v papežské koleji Nepomucenum. Ale mohl se ještě na podzim 1965 zúčastnit posledního zasedání II. Vatikánského koncilu. Když ho sekretář koncilu arcibiskup Felici představil, 2500 biskupů z celého katolického světa v hlavní lodi basiliky sv. Petra povstalo, s nimi i delegáti různých církví a tzv. poradci, a všichni bouřlivě uvítali potleskem tohoto vyznavače „umlčené církve". Otec kardinál mohl

Pokračování na str. 15

Zemřel arcibiskup Karel Otčenášek

V pondělí 23.května 2011 byl Pánem života z tohoto světa povolán jeho věrný služebník Mons. Karel Otčenášek, arcibiskup a emeritní biskup královéhradecký. Zemřel tiše zaopatřen svátostmi ve 21.45 hodin v biskupské rezidenci v Hradci Králové, kde v posledním čase statečně nesl kříž stáří. Zemřel ve věku požehnaných 91 let.

Rozloučení se zesnulým arcibiskupem Karlem Otčenáškem se uskutečnilo při pontifikální bohoslužbě v pátek 3. června 2011 v 10.00 hodin v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové. Mši svatou celebroval královéhradecký biskup Mons. Jan Vokál, homilii pronesl pražský arcibiskup Mons. Dominik Duka OP a pohřební obřady vedl pomocný královéhradecký biskup Mons. Josef Jaknek. Tělo zesnulého bylo uloženo do připravené hrobky v presbytáři katedrály, kde spolu s několika svými předchůdci bude očekávat den svého vzkříšení.

CARITAS DEI, PATIENTIA CHRISTI, HONORIFICENTIA POPULI NOSTRI

Mons. Karel Otčenášek se narodil se 13. dubna 1920 v Českém Meziříčí. Všechno v jeho dlouhém a požehnaném životě od studentských let v Praze, přípravy na kněžství v Římě, biskupské konsekrace, přes vězení, vyhnanství a osmileté plodné působení v královéhradecké diecézi, po tiché ústraní v závěru jeho života bylo neseno tajemstvím evangelního poselství vyjádřeného ve známém *"Per crucem ad lucem – Křížem ke světlu"*. Jeho pastýřská moudrost vyrůstala z ideálu univerzálního spřátelování všech se všemi a všech s Bohem. Vědomí sounáležitosti s ostatními bylo světlem, silou a povzbuzením jeho života. Svatodušní katedrála mu byla denní inspirací k nevšedním apoštolským aktivitám, kterými se hluboko vepsal do srdcí mnoha lidí.

Ohlédnutí za životem arcibiskupa Karla Otčenáška

Mons. ThLic. Karel Otčenášek, PaedDr.h.c., arcibiskup, emeritní 23. biskup královéhradecký pocházel z rodiny kolářе Františka Otčenáška. Po měšťanské škole ve svém rodišti studoval na Arcibiskupském gymnáziu v Praze, kde maturoval v roce 1939. Ke kněžství se připravoval nejprve v Hradci Králové a potom byl poslán biskupem Mořicem Píchou do Říma, kde studoval na Lateránské univerzitě a pobýval v koleji Nepomucenum. V Římě byl **17. března 1945 vysvěcen na kněze** královéhradecké diecéze. Po skončení války se vrátil do vlasti a působil jako kaplan v Týnci nad Labem, dále jako administrátor v Horní Rovni a v Žamberku a od října 1949 jako vicerektor kněžského semináře v Hradci Králové až do jeho zrušení komunistickou vládou v červnu 1950.

30.března 1950 byl papežem Piem XII. jmenován titulárním chersoneským biskupem s pověřením řídit královéhradeckou diecézi v případě, že bude „sedes impedita" či „sedes vacans" (tj. když bude bráněno diecéznímu biskupovi ve výkonu biskupské služby) a **30. dubna 1950** byl svým předchůdcem Mořicem Píchou tajně bez vědomí státu **vysvěcen na biskupa**. Potom se stal administrátorem ve Vrchlabí.

11.července 1951 byl internován v želivském klášteře. Spolu s biskupem Tomáškem a Mons. Šuránkem byl v přísné izolaci od ostatních duchovních. Za "velezradu a špionáž pro Vatikán" byl v roce 1953 převezen do vyšetřovací vazby a v prosinci 1954 v Hradci Králové odsouzen na 13 let vězení. Jako vězeň poznal kromě jiných kriminálů Mírov, Leopoldov a Valdice, odkud byl po více než 10 letech na amnestii propuštěn v květnu 1962. Poté pracoval jako dělník v mlékárně v Opočně.

V roce 1965 mu bylo na zásah papeže Pavla VI. dovoleno nastoupit do duchovní správy, ale mimo vlastní diecézi a se zákazem jakéhokoli projevu biskupské hodnosti. Působil jako administrátor v Ústí nad Labem - Trmicích a dalších pohraničních farnostech. Mezi lety 1968 a 1973 mohl opět působit ve své diecézi, avšak pouze jako administrátor farnosti Plotiště nad Labem; pak se musel znovu vrátit Trmic.

Teprve po listopadu 1989 mu bylo umožněno převzít správu diecéze, do té doby řízené kapitulním vikářem. **21.prosince 1989** jej papež Jan Pavel II. potvrdil jako **diecézního biskupa v Hradci Králové** a 27. ledna 1990 byl v katedrále Svatého Ducha v Hradci Králové uveden do služby svému biskupství, a to papežským zmocněncem arcibiskupem Francescem Colassuonem. Úřad sídelního biskupa vykonával do 6. června 1998, kdy se jeho nástupcem stal Dominik Duka, OP (při této příležitosti obdržel z rukou apoštolského nuncia Giovanniho Coppy od papeže uznání s poděkováním).

24. září 1998 papež Jan Pavel II. jmenoval Mons. Karla Otčenáška **osobním arcibiskupem**.

Během svého biskupského působení byl hlavním světitelem biskupů Josefa Kajneka a Dominika Duky OP a spolusvětitelem arcibiskupa Jana Graubnera a biskupa Josefa Hrdličky. I v letech odpočinku byl arcibiskup Otčenášek pastoračně činný v diecézi, komisi Iustitia et Pax (do roku 2000), sportovní organizaci Orel (do roku 2007), Konfederaci politických vězňů a dalších institucích; v posledních zhruba dvou letech bylo jeho veřejné působení omezeno zdravotním stavem a žil v biskupské rezidenci v péči Schönstattských sester Mariiných. Jeho každodenní oporou bylo slavení eucharistie.

28. září 1995 udělila Vysoká škola pedagogická v Hradci Králové Mons. Karlu Otčenáškovi čestný titul Doktor honoris

causa pedagogických věd. 28. října 1995 mu propůjčil prezident republiky Václav Havel Řád Tomáše Garrigua Masaryka I. třídy za vynikající zásluhy o demokracii a lidská práva. 31. března 1998 mu město Hradec Králové udělilo za celoživotní přínos Cenu Dr. Františka Ulricha. Mons. Karel Otčenášek je nositelem řady dalších významných ocenění, medailí a čestných občanství.

Mons. Karel Otčenášek zůstane pro církev i naši vlast všeobecně uznávanou autoritou. Jeho biskupským heslem bylo: **"Láska Boží, trpělivost Kristova, čest našeho lidu."** Jeho teologickým důrazem bylo **spřátelování všech lidí v Duchu Svatém.**

Vzpomínka na arcibiskupa Otčenáška slovy královéhradeckého biskupa Jana Vokála

Pan arcibiskup Karel Otčenášek mi zůstane v paměti nejen jako výjimečný pastýř naší diecéze, ale také jako mimořádná osobnost dějin církve v Evropě. A konečně i můj osobní vzor na cestě ke kněžství.

Za jeden z nejhlubších rozměrů tohoto velkého Božího služebníka považuji skutečnost, že od svých 30 let, kdy byl tajně vysvěcen na biskupa, až do pokročilého věku nesl na svých bedrech celou tíži biskupského úřadu jako odpovědnost, kterou mu svěřil Kristus. I přesto, že mu bylo většinu života násilně bráněno, aby svůj úřad veřejně zastával. Na jeho odvaze a nasazení nic nezměnila ani dlouhá léta vězení a internace. Tuto jeho službu pro královéhradeckou diecézi považuji za srovnatelnou s mučednictvím.

O Karlu Otčenáškovi jsem slyšel už jako dítě. Osobně jsem ho poznal během svých středoškolských studií, kdy působil jako správce farnosti v Trmicích, okrajové části Ústí nad Labem. Pan biskup se tam velmi svědomitě staral o opravu mnoha kostelů, k čemuž od státu nedostával téměř žádné prostředky. A především tam za ním jezdili věřící z celé republiky, hlavně mládež o prázdninách. I já jsem býval mezi nimi. Na osobě pana arcibiskupa Karla mě od prvního momentu nesmírně zaujala jeho mimořádná láska k Eucharistii, oddanost Matce Boží, pokora a nadšení pro šíření Božího království. Jeho kázání nebyla strojená, vyjadřoval se srozumitelně, v krátkých a upřímných větách, které nenechaly posluchače lhostejnými a skrze něž silně působil Duch Boží – asi právě pro jeho výjimečně silnou víru a pokoru.

Nás studenty biskup Karel inspiroval i k tomu, abychom mu pomáhali s opravami kostelů a kaplí. Já jsem například jezdíval s vypůjčeným nákladním autem pro písek, někdy jsem měl také tu čest vozit ve škodovce pana biskupa. Často jezdil slavit eucharistii do odlehlých kaplí, kde se v neděli shromáždilo jen několik málo věřících. To však pana biskupa neodradilo, do liturgie se vždy ponořil se stejnou vroucností, jako by šlo o slavnou pontifikální mši svatou.

Pan arcibiskup Karel měl velikou úctu ke vznešenosti kněžského a apoštolského povolání. Věřil v mimořádnou sílu kněžského požehnání. Velmi rád všem žehnal a sám také kněžské požehnání často vyhledával. Pamatuji si, že jsem se později jako kněz ostýchal svému biskupovi žehnat, ale on na tom trval.

Blahoslavený Jan Pavel II. jej při své návštěvě Hradce Králové v roce 1997 veřejně nazval svým dlouholetým osobním přítelem. Když později Jan Pavel II. zemřel, mnozí nepochybovali, že odešel přímo do Boží náruče. Stejné pocity ve mně vyvolává i odchod jeho královéhradeckého přítele.

Doprovázejme jej svou modlitbou a hlavně zůstaňme věrni jeho vzácnému duchovnímu odkazu, jímž se naše diecéze a vlast má právo už navždy pyšnit.

+ Jan Vokál, biskup královéhradecký

Slovo pražského arcibiskupa Dominika Duky k úmrtí arcibiskupa Otčenáška

Po vyslechnutí zprávy, že můj předchůdce na stolci královéhradeckého biskupa, arcibiskup Karel Otčenášek, ukončil své pozemské putování, aby odešel k nebeskému Otci, se mne zmocnilo pochopitelné dojetí. Jsou zprávy, které už jsou očekávané, protože otec Karel dovršil 91 let a měl jsem možnost se s ním před více jak týdnem setkat při uvedení nového hradeckého biskupa do úřadu a tušil jsem tedy, že nás brzy opustí. Provázím jej tedy v modlitbách, protože pro mne byl skutečnou otcovskou postavou v duchovním slova smyslu.

Patřil vlastně mezi poslední velké osobnosti umlčované církve a na jeho osudech se dá dobře popsat dlouholetý boj katolické církve s komunistickým režimem. Odchází pevný svědek víry, člověk, pro kterého věrnost slibu, věrnost ideálu nebyla prázdným slovem. Co je však v těchto chvílích zvláště dobré připomenout a brát si jako inspiraci, je jeho vztah k národu a vlasti. Dnes, kdy se mnozí vyhýbají uvažování o vlastenectví, mateřštině, národu, byl to právě arcibiskup Karel, který se nestyděl vyznat z toho, kam patří, kde je jeho srdce. Bůh a národ byly pro něj pojmy s hlubokým obsahem, vzájemně propojené. Jeho láskyplné spřátelování v Duchu svatém se všemi lidmi dobré vůle zůstane jeho odkazem. Nechť odpočívá v pokoji.

+ arcibiskup Dominik Duka OP
předseda České biskupské konference

Kondolenční dopis prezidenta České republiky Václava Klause k úmrtí arcibiskupa Otčenáška Mons. Vokálovi

Vážený pane biskupe,

s pohnutím jsem přijal zprávu o úmrtí pana arcibiskupa Karla Otčenáška. Je to velká ztráta nejen pro katolickou církev, ale i pro celou naši zemi. Pan arcibiskup patřil k výrazným postavám veřejného života, jeho hlas jako kněze i jako občana byl vždy silně slyšet.

Jeho životní příběh, občanské postoje a bohaté zkušenosti byly a zůstávají jistě nejen pro mě velkou inspirací. S panem arcibiskupem jsem měl možnost se mnohokrát potkat a hovořit s ním o nejrůznějších tématech naší minulosti i současnosti. Vždy jsem vnímal také jeho vřelý vztah a pouto k místu jeho působení, jeho domovu na Královéhradecku. Vím, že ho zde měli všichni rádi a respektovali ho zejména pro jeho vlídnou povahu, lidský přístup a hluboké duchovní zakotvení.

Vážený pane biskupe, přijměte prosím ode mě i od mé manželky projevy hluboké soustrasti. Pan arcibiskup nám všem bude chybět.

Václav Klaus

Promluva Otce biskupa Karla Otčenáška

dne 7.května 1994 při slavnostní instalaci sochy Panny Marie z Exilu v zahradě Strahovského kláštera v Praze

Ave Maria et Joseph!

Vážení a milí přátelé,

pan arcibiskup Miloslav Vlk a otec biskup Jaroslav Škarvada vybízeli a je to naléhavé k jednotě. Přišel jsem k Vám od katedrály Svatého Ducha v Hradci Králové. Právě Duch svatý je to, který je poutem vzájemné lásky a jednoty v Nejsvětěší Trojici, mezi Bohem Otcem a Bohem Synem. On také shromažďuje a sjednocuje Církev. On chce všechny a všechno sblížit, spřátelit s Bohem a mezi sebou navzájem. Jak velice jsme od toho sjednocení, svornosti a shody vzdáleni! Lidstvo je rozerváno, národy a jednotlivci jsou si často vzájemně strašně odcizeni. - Třebaže Ducha svatého uctívají všichni křesťané v každém chrámu i v každém společenství, přece jen se cítím povinen, také vzhledem k blízké slavnosti seslání Ducha svatého zdůraznit, že buď se dáme Duchem svatým vést ke vzájemnému pochopení, vzájemnému odpuštění, posvěcení, k přiblížení se k Trojjedinému Bohu a sobě navzájem a nebo je před námi perspektiva velmi zlá, tragická.

Křesťanstvo, Církev je chrámem Ducha svatého, Jeho velikým celosvětovým, jakoby zvláštním pracovištěm. Vynikající práci pod Jeho vedením na tomto svatodušním díle koná papež Jan Pavel II., náš milovaný Svatý Otec. Je dobře se modlit, aby ho Pán uzdravil a dále řídil, aby mohl vést Církev Boží a aby ho jednou bohatě odměnil. Ale také každý z nás pokřtěných a biřmovaných, každý podle svého povolání a postavení i poslání má být takovým jakýmisi pomocníkem Ducha svatého v jeho obnovném spasitelném díle. Máme se stát jakoby nástroji či dělníky Ducha svatého Utěšitele. Na tak vzneseném díle spolupracovat, vyžaduje samozřejmě kvalifikaci a přípravu. Ne světskou, ale duchovní, náboženskou. Příklad nám v tom dává Panna Maria.

Rozloučení se sochou Panny Marie v Exilu v opatství sv.Prokopa v Lisle

Panna Maria z Exilu nad Prahou v roce 1994

Jak ona pokorně a úzce a zdárně spolupůsobila s Duchem svatým. „Hle, jsem služebnice Páně, ať se uskuteční Boží vůle také s mým přičiněním!" Zůstala po celý život věrná této své disponibilitě vzhledem k Duchu svatému. Otevřme se mu také my, dejme se mu k dispozici a i skrze nás vykoná mnoho dobrého pro posvěcení, víru, spásu, pro novou evangelizaci, pro civilizaci lásky a pro pravé štěstí pozemské i věčné.

Rád bych zvláště vás, přátelé z exilu pozdravil jménem těch, kdo u nás velmi trpěli a zápasili v božském i lidském právu, v dobách, které vás vyhnali z vlasti. Skoro všichni biskupové, velké počty kněží a řeholníků jsme byli ve vězeních a v internaci - například též 10.000 řeholnic. Statisíce věřících, ba miliony, i když nebyli zatčeni, byli se svými duchovními správci tvrdě diskriminováni a pronásledováni, ale nevzdávali se. A ještě další obrovské zástupy lidí dobré vůle usilovaly o svobodu a spravedlnost podobně jako vy v exilu.

Jménem těchto všech vám chci, jak to už bylo řečeno, jako poslední dosud žijící z Českých a moravských biskupů, kteří prošli nejrůznějšími kriminály projevit uznání a poděkovat.

Víme, že jste mnoho vytrpěli a mnoho obětovali. Zůstali jste věrni. Velice jste prospěli společné věci, věci Boží. I když se ani Vám ani nám vždycky nedostalo patřičného vděku, Bůh je spravedlivý. Kéž je štědrým odplatitelem. Zachovejme jednotu a svornost a přátelství jež nás spojovalo proti společnému útlaku - i do budoucna v časech svobody!

Sláva Otci, Synu i Duchu svatému...

Naší vlasti, Slovanstvu, celému světu, Církvi:

Zdař Bůh!

Ze svého archivu nám zaslal
Mons. Josef Šach z Kanady

Vzpomínka na Božího služebníka Josefa kardinála Berana

Papež Pavel VI. koná pohřební obřady u rakve kardinála Berana

Pokračování ze str. 11

potom pronést svůj projev o svobodě svědomí, z něhož některé myšlenky ovlivnily koncilní dokument na toto téma. Tři roky navštěvoval kardinál Beran české krajany po celém světě a z darů, které mu z vděčnosti věnovali, byl ještě za jeho života zakoupen v Římě „dům kard. Berana" (náš český Velehrad) pro české poutníky přicházející do Říma.

Ale v srpnu 1968 přišlo těžké onemocnění v Německu a místo odletu na světový eucharistický kongres v Bogotě v Kolumbii s papežem Pavlem VI., skončil otec kardinál na operaci v nemocnici ve Stuttgartu, kde jej zastihla zpráva o invazi vojsk varšavského paktu do Československa. Po návratu do Říma propukly metastáze (první diagnóza byl zhoubný nádor na tlustém střevě), které zachvátily plíce, a na dýchání byl posilován kyslíkem. Ale přesto denně sloužil mši svatou. Ještě 16. května odpoledne na sv. Jana Nepomuckého přišel do kaple a zúčastnil se i malé akademie v salónu koleje. Druhý den ráno (17. 5.) s posledními silami dokončil mši svatou a za dvě hodiny odevzdal svou duši Pánu. Sv. Otec přijel o tři minuty později, což jej mrzelo, ale měl právě na audienci nějakého diplomata a nemohl hned skončit. Políbil otce kardinála na čelo, požehnal ho a pomodlil se u něj.

Při jeho pohřbu v basilice sv. Petra měl výkrop u rakve a nařídil, aby byl pochován na čestném místě v kryptě sv. Petra mezi papeži a blízko hrobu sv. Petra. V Praze už probíhá řadu let diecézní proces blahořečení, tedy výslech svědků, shromažďování písemného materiálu pověsti svatosti. Až skončí, bude z toho dodaného materiálu vše pokračovat zde v Římě. Bude také vyžadováno zázračné uzdravení na přímluvu Božího služebníka a k tomu už i my můžeme přispět svými modlitbami. Zkoumání jeho ctností ponechejme odborníkům na Kongregaci pro kauzy svatých. Kdybych vám ale mohl dnes, říci, v čem nám může být otec kardinál příkladem, tlumočil bych vám tři věci, které mě zaujaly. Otec kardinál Beran byl mužem modlitby. Měl jsem v životě možnost poznat dvě osoby ponořené do intenzivní modlitby. Byl to dnes už blahoslavený Jan Pavel II. a náš kardinál Beran. Oba dva v tomto intenzivním rozjímání hovořili se svým Mistrem a Pánem, předkládali mu svoje problémy, žádali o radu. Síla modlitby provázela otce kardinála jistě i v koncentračním táboře a tam jej utvrzovala v „naději proti naději". Posilovala ho i po celou dobu jeho nucené internace za komunismu. Když jsme marně klepali na dveře jeho bytu v Nepomucenu, mohli jsme si být jistí, že ho zastihneme dole v kapli před svatostánkem nebo v jeho soukromé kapličce na 2. poschodí. Tam, jak prozradil jeho osobní sekretář mons. Škarvada, trávil pan kardinál někdy i celou noc. Byl to muž eucharistie. Už tím, že spojoval svoji modlitbu s adorací u svatostánku. Víme, že každý nově jmenovaný biskup si zvolí do svého znaku i heslo, které je jakýmsi programem jeho života. To, co si vybral náš Boží služebník, bylo na tehdejší dobu opravdu revoluční: Eucharistie a práce. Co tím chtěl zdůraznit? Že každé přijetí Krista v eucharistii není jen akt nějaké soukromé zbožnosti, ale ten živý Kristus má proniknout náš denní život, že ho máme vnést do světa našeho povolání, do naší školy, rodiny, továrny, úřadu, všude tam, kam nás Bůh postavil. Jeho láska k eucharistii byla jistě posílena zážitky z koncentračního tábora, kde si z propašovaných rozinek ve vánočkách či koláčích vyráběli tajně víno na mši svatou. Tak mohli zpřítomňovat Krista v eucharistii a posilovat jím i nemocné spolubratry či ostatní vězně. Za třetí byl otec kardinál věrným synem církve, hluboce oddaným sv. Otci, můžeme říci, že až do krajní poslušnosti. Jako seminarista zažil v Římě krizi tzv. modernismu, který se snažil rozvrátit církev zevnitř. Této nebezpečné vlně podlehla i část českého duchovenstva, což on sám prožíval po návratu do vlasti. Ale nesl si s sebou vědomí světové, univerzální církve a odnášel si i požehnání sv. Pia X. Byla to jistě jeho láska k církvi a úcta k Pavlu VI, aby přinesl to nejtěžší rozhodnutí zůstat jako exulant v Římě.

S čím se můžeme my všichni právě dnes obrátit na našeho Božího služebníka? Aby i nám vyprosil sílu modlitby, být svědky eucharistického Pána, vnášet jej do naší práce, do našeho povolání. A také lásku k církvi, jak k té naší doma, tak i k té světové, univerzální, v jejímž srdci žijeme. A k tomu patří i věrnost sv. Otci. Boží služebníku, pros za nás, za naši vlast, za naši církev u Božího trůnu! Amen!

Mons. ThDr.Josef Laštovica

Hrob kardinála Berana v bazilice sv.Petra ve Vatikánu

Svec & Sons

Funeral Home

Owned and Operated by the Svec Family since 1915

6227 WEST CERMAK ROAD, BERWYN, IL 60402

Private Parking

(708) 484-2050 (773) 242-2027

Zde mluvíme také česky

POJIŠTĚNÍ STATE FARM

LOU ČEVELA

Agent

„Mluvíme česky"

State Farm Insurance Companies

AUTO – FIRE – LIFE – HEALTH

STATE FARM BANK

LOU ČEVELA INSURANCE AGENCY, INC.
1907 E. 31st Street (31st & Maple Ave)
LaGrange Park, Illinois 60526
Office: (708) 354 1180 - 24 Hour Voice Mail
FAX: (708) 354 1217 - 24 Hour Dedicated Line
E-mail Address: LOU.CEVELA.BZ@STATEFARM.COM

CZECH CATHOLIC UNION

5349 Dolloff Road
Cleveland, Ohio 44127

Fraternal Life Insurance
Since 1879
1-216-341-0444

Elsie T. Malec, President
Theresa M. Pokorny, Secretary -Treasurer

Chicago Representatives

Loretta Moravecek
1-708-484-3162

Dolores Jacklin
1-630-968-1292

Marik Baken

Funeral Services Ltd.

Barbara Marik Baken
Owner Director

In association with
Conboy's Westchester Funeral Home
10501 West Cermak Road
Westchester, Illinois 60154
Other Funeral Home locations available upon request

Direct Line: **773-910-3400**
Chapel: **708-562-5900**
e-mail:
marikbaken@sbcglobal.net

Continuing the Marik Family Tradition of Funeral service

Bolestná vzpomínka

Se zármutkem v srdci si letos připomínáme první výročí, kdy byl náhle a neočekávaně všemohoucím Bohem povolán na věčnost náš milý syn, bratr a strýc, pan

George G. Blum

Narodil se 3.září 1958 v Chicagu.
Celý svůj život žil v North Riverside.
Zemřel 30.května 2010

Děkujeme všem, kdo si na něho vzpomenou v modlitbě spolu s námi.

Zdenka Blum Magnberg, matka
Charles Blum, bratr s rodinou
Adele Blum, sestra s rodinou
John Blum, bratr s rodinou
Sven Magnberg
Charles Sazavsky, strýc

Upřímná vzpomínka

Před čtrnácti roky 8.června 1997 na Boží zavolání odešel náhle z našeho středu můj milovaný manžel, starostlivý a dobrácký otec, dědeček, strýc a švagr, pan

Henry Vicenik

rodák ze Zahorovic na Moravě

Všem přátelům v rodné vlasti i jeho osobním
a spolkovým přátelům v USA,
kteří si na něj dosud pamatují,
děkujeme za vřelou modlitbu a upřímnou vzpomínku
u příležitosti 14. výročí jeho odchodu na věčnost.

Vlasta Viceniková, manželka
Henry a Barbara, Thomas a Mary Vicenik, synové a snachy
Deborah a James Hojnicki, dcera a zeť
Henry a Jenney, Jonathan Vicenik, Rachel a William Irwin,
Danielle a Thomas Hojnicki, vnoučata
Matthew Henry Vicenik, pravnuk

Úmrtní oznámení

S bolestí v srdci, avšak s nadějí na vzkříšení oznamujeme všem přátelům a známým, že Pán života a smrti povolal na věčnost našeho milovaného manžela, tatínka, dědečka, bratra, švagra a strýce, pana

Ladislava Gajdu

Zemřel 30.května 2011 ve věku nedožitých 76 let

Narodil se 26.června 1935 v obci Lanžhot nedaleko Břeclavi na jižní Moravě Františku Gajdovi a Marii roz. Škrobačkové. Měl ještě čtyři sourozence, sestry Boženu, Jiřinu a Marii a bratra Milana. V těžkých dobách po komunistickém puči 1948 byli nuceni s celou rodinou v roce 1950 opustit Československou republiku. Jeho otec pomohl nesčetnému množství lidí k útěku za hranice a byl při jedné z akcí zastřelen pohraniční stráží. Rodina Gajdova pobývala rok v uprchlickém táboře v Rakousku a za pomoci přátel se potom dostali do Kanady. Zde byl Ladislav nucen již od mladého věku 16 let těžce pracovat a pomáhat své mamince vydělávat na živobytí. Pracoval jako elektrikář u firmy Dehavyland a tato profese mu zůstala po celý život. V roce 1960 dostal nabídku na práci ve Spojených státech, kde pracoval jako elektrotechnik ve známé firmě Zenit, která vyráběla televizory. V roce 1961 se v Chicagu oženil s Věrou F. Kondrys a později měli tři děti, syny Františka a Milana a dceru Věru. Kromě své práce a rodiny měl také spoustu zálib. Byl dlouhá léta aktivním členem fotbalového klubu Sparta ABA Chicago, kde působil nejprve jako hráč a později jako trenér a funkcionář. Aktivně pracoval v Ústředně Moravských Spolků, kde zpíval, tancoval a po mnoho let vedl program Moravských dnů. Jeho odchod bude pro tyto organizace trvalou ztrátou. Jeho láska, trpělivost a obětavost pro rodinu, přátele, fotbal a folklor zůstanou trvale nejen v srdci členů rodiny, ale též ve vzpomínkách široké krajanské veřejnosti. Ladislav Gajda byl též člověkem hluboce věřícím a praktickým katolíkem. Byl aktivním členem České katolické misie a se svou manželkou se velmi zasloužili o získání nového českého kostela v Brookfieldu a jeho rekonstrukci. Za celoživotní práci byl se svou manželkou vyznamenán v roce 2010 biskupem Mons. Petrem Esterkou medailí „Za službu církvi, vlasti a národu". Zemřel tiše v odevzdanosti do vůle Boží, zaopatřen svátostí nemocných a denně posilován Tělem Kristovým, obklopen svými nejbližšími 30.května 2011 v nemocnici v La Grange. Rozloučili jsme se s ním v pohřebním ústavu Hursen v Hillside 2.června a v České misii sv.Cyrila a Metoděje v Brookfieldu 3.června, odkud jsme ho po zádušní mši svaté doprovodili na hřbitov Panny Marie Královny nebe v Hillside, kde bude očekávat slavné vzkříšení.

Děkujeme všem, kdo se s ním přišli na poslední cestě rozloučit a vzpomenou si na něho v modlitbě

Věra Gajda, manželka
František Gajda, syn
Milan Gajda, syn s rodinou
Věra Návrat, dcera s manželem Miroslavem
Božena Bílek, sestra s rodinou
Jiřina Jelínek, sestra s rodinou
Marie Kwilosz, švagrová s rodinou a ostatní příbuzní v Americe, Kanadě a v České republice

Česká misie Vás zve na

Letní piknik s CIMBÁLOVOU MUZIKOU Z MORAVY

v neděli 10.července 2011
od 12:00 v poledne
na zahradě České misie
9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vstupné dobrovolné

Dobré jídlo a pití bude zajištěno.

ČESKÁ MISIE V CHICAGU

srdečně děkuje všem, kdo pomohli v měsíci květnu v našem kostele v Brookfieldu s organizací

RUMMAGE SALE

Vzdáváme upřímné Pán Bůh zaplať všem, kdo darovali vhodné věci pro tuto akci. Zvláště děkujeme těm, kdo vše připravili a pomáhali s prodejem a také s následným úklidem.

Výtěžek byl

$ 3122,-

a bude věnován na splátky dluhu na nový kostel v Brookfieldu

Za Českou misii Mons. Dušan Hladík

Czech voice of Cleveland

WHKW 1220-AM
Sundays: 3.03 - 5.00 p.m.
Host: Joe Kocab

Listen on the Internet:
www.whkwradio.com (Eastern time)

Jerry Jirák

Vás zve k poslechu hudby z naší vlasti
na rádiové stanici 1450 AM
v neděli v 9.00 a.m.
a na Internetu www.wcev1450.com
a stiskněte tlačítko SURFERS NETWORK

Vložte do paměti a do kalendáře

Pouť k Panně Marii do Lisle
v neděli 21.srpna 2011

Výroční piknik České misie
v neděli 11.září 2011

Pouť na Holy Hill ve Wisconsinu
v neděli 18.září 2011

Moravský den
v sobotu a v neděli 24. a 25. září 2011

Česká misie 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL

Vás srdečně zve na

PIKNIK

na Den Otců

na zahradě České misie

v neděli 19.června 2011 od 12:00 v poledne do setmění

Hrát a zpívat bude

skupina KEY BAND a její hosté

Od 2.00 do 4.00 odpoledne

si můžete zazpívat formou KARAOKE

K jídlu bude připraven domácí guláš, teplé uzeniny, langoše a výborné pečivo všeho druhu.
K pití bude chlazené plzeňské pivo, víno a limonády.
Také nebude chybět zmrzlina.

Vstup volný

Informace: 708 - 255 5117 nebo 708 - 533 1050

Rodiče jako děti

Zamyšlení nejen na konec školního roku

V minulosti se rodiče snažili vést děti k Bohu a vychovávat je tak, aby byly připraveny pro život. Mnozí je usměrňovali podle vlastního příkladu a vštěpovali jim zásady nutné pro zabezpečení živobytí a společenského soužití. Svůj vzor měli ve vlastních rodičích a prarodičích, kteří čerpali po generace ze stejných zdrojů. Třeba nechtěným, byť systematickým, vlivem se tak následné generace zdokonalovaly mezigeneračním nárůstem morálky. V některých evropských zemích se tímto úkolem zabývaly dříve i školy všech stupňů.

Jinak víme, pamatujeme se nebo známe i z vyprávění svědků, že totalitní režimy však vychovávat lidi nechtějí. Vždy se snažily znetvářet člověka podle své vlastní ideologie. Ku příkladu, nacismus měl socialismus a arijskou rasu, zatímco komunismus měl kromě socialismu ještě třídní boj a diktaturu proletariátu. Jsou to vesměs násilné formy cizí klasické morální výchově.

Ty doby otevřeného násilí plynou do ztracena, ač mají i dnes stoupence a následovatele, a i pro mnohé rodiče narozené v Evropě jsou nenávratně pryč. Mnozí ale nic jiného ani nepoznali a tak pokud se o své děti starají vůbec tak improvizují nebo přenechávají svoji vlastní zodpovědnost školám, které také už ani zdaleka nejsou tím, čím byly kdysi. V místních veřejných školách se má za to, že činí svým povinnostem zadost, když naučí děti číst a psát. Je známo, že zhruba čtvrtina všech dětí nedokončí ani tuto základní školu a u méně privilegovaných je to až polovina. Spoléhat s výchovou dětí na školy, které mají v jejich pojetí jiné, pro ně důležitější starosti, je tedy neopodstatněné.

Je to vpravdě hrozivý výhled. Někteří rodiče a dnešní školy mají předávat dětem něco, co vlastně nemají a nikdy neměli. Mateřské školy a různé ústavy pro děti jsou na tom stejně, neboť dospělí starající se o tato zařízení nemají také žádnou vhodnou vlastní zkušenost ani průpravu. Obrázková a virtuální televize nemůže se svou dětinskou tématikou ničím přispět, ba může brzdit duševní vývoj dětí a jejich vybavení ke snášení se s ostatními lidmi, ba i dětmi (skutečnými, ne televizními). Z nedostatku jiného vlivu určují děti směr svého života a vedou jej po svém. - Kam jinam než k dětinskosti.

Dítě je jako každé mládě bezbranné a zasluhuje ochranu a podporu. Nicméně, život žádného biologického druhu se neodvíjí od mláďat. Není snad nad síly rodiče si uvědomit nebo představit tuto jednoduchou, nezvratnou skutečnost a připravit se na to, aby ji včas vhodným způsobem vštípil svému dítěti. Čím dříve si dítě své místo mezi ostatními uvědomí, tím snadněji na něj bude moci působit rodič, až bude starší. V opačném případě, s pokračujícím věkem bude stále těžší dítěti tento vztah vnutit a může se stát, že než se naděje stane se rodič otrokem dítěte. Dostat se z okovů bude pak skoro nemožné, a když, tak za vysokou cenu na psychice dítěte i rodiče. A pokud se tak nestane vůbec, je velká pravděpodobnost, že z takového dítěte vyroste člověk s dětinskou psychikou.

Písmo Svaté se v Novém zákoně obrací k dětem všeho všudy jen jednou, ve známé větě „Dejte maličkým přijít ke mně!" a zbytek, stovky, stran je určen dospělým. Předpokládá se, že rodiči bude zbývat při své lásce k potomku ještě tolik rozumu, aby mu předal něco ze své moudrosti, které je Bible plná. Bohužel, to vidíme dnes jen zřídka, i když namísto toho jsme nejednou svědky, že děti jsou středem pozornosti všech žijících generací. U dospělých - rodičů, prarodičů a někdy ještě praprarodičů - je to jeden ze způsobů útěku před nepochopením reality moderní existence v tom, že je snadnější se skrýt za dětmi, aby nemuseli vyslovit něco záporného nebo, jednoduše, hloupého. Staré české „Ticho mluví" pozbylo teď původního významu a ustupuje prázdnému mluvení jinak dříve nazývanému tlacháním.

Dětská otázka je samostatná problematika zasluhující si zvláštního pojednání. Výchova dítěte v ní zasluhuje od rodiče přinejmenším stejného úsilí jako péče o zdraví. Není záležitostí jen vztahu dítěte ke členům rodiny, ale výrazný podíl tvoří vztah k příbuzným, ostatním mimo rodinu a okolí vůbec. Nicméně, základní jsou rodinné a příbuzenské vztahy. I v nich má rodič nenahraditelnou úlohu a jeho dítě ponese následky případného nevhodného rodičovského přístupu celý život.

Správná rodičovská výchova má mnoho pravidel a tak zde vyčleníme jen pár za všechny, jako příklad. Ať již se stane rodičem nebo přijme zodpovědnost za dítě, každý by se měl napřed sám ujistit zda v něm nezůstala nebo nepřevládá dětinskost. Pokud ano, měl by se ji snažit napřed, a co nejdříve, všemi způsoby odstranit. Její předávání dítěti tak či onak, i nevědomky, je mrháním času, neboť dítě jí mělo již stejně dost, neznajíce pravděpodobně ve svém věku nic jiného.

Péče o zdraví dítěte a jeho tělesný vzrůst je něco jiného než výchova a ač obě by měly probíhat souběžně, jednu nelze druhou nahradit. To zahrnuje pochopení, že výchova není jen nahodilý výraz a že pro vlastní děti není nejlepší to, co některého rodiče právě napadne, co dělají jiní rodiče kolem nebo co si určí pro sebe sami děti. Stejně tak je dobře známo, že jak si dítě zvykne na to, že je středem pozornosti, velmi těžko snáší, když mu ji někdo odepře. Podobně, jakmile rodič nemá pro výchovu žádnou průpravu, snadno zanedbá okamžik, kdy dítě přestává být na něm závislé, a naopak, zvyká si jej ovládat.

Pokud dítě se svojí dětinskostí v rodině převládne, neuvidíme žádný mezigenerační morální nárůst, ale neporovnatelný propad. Není nesnadné si představit, že tento několikanásobný dětinský propad po několik generací za sebou, jak to možno pozorovat na některých lidech vyrůstajících za nacismu a

několik následných generací komunismu, může přivodit výskyt lidí úplně společensky nevybavených, připomínajících svou samorostlostí jeskynního člověka.

Podle obecně přijaté dnešní „svobodné“ představy by to nemělo nikomu vadit, ale byla by to třeba jen připomínka na komunistickou bajku o 12 letém Pavlu Morozovovi. Ten, ve kdysi povinném čtení, prosazoval před dospělými také nové, stejně dětinské, ale zato revoluční, krátce, jiné myšlenky, jako je i dnes mezi dětmi módní, a neměl pak trpět za to, že napomáhal změnit ustálenou tradici úcty ke starším.

Je vůbec možno očekávat od dětí vyrůstajících v dětinskosti nějaké kulturní chování v dospělosti a ve starším věku? Dětinskost přejde snadno v neovladatelnost a člověk se brzy stane obětí sama sebe, aniž by se dověděl proč a jak k tomu vlastně přišel, natož aby to rozeznalo jeho okolí. Jak dlouhá, klikatá a pro něj samého strastiplná je pak cesta z tohoto stavu ke křesťanským ctnostem bez nichž není možné klidné soužití!

Tak se pomalu převrací význam pořekadel, „Jaký otec takový syn!“ nebo „Jaká matka taká Katka!“ v něco naprosto nemyslitelného kdy v minulosti. Název tohoto článku také připomíná ošidnosti sklonů k obdivu všeho mladého a nového. Jakkoli je možno je horko těžko vysvětlit u dětí samých, u jejich rodičů žádné rozumné výmluvy není. Koneckonců, moudrost není o ničem víc, než o pořadí hodnot.

Dnešní život tedy není hlavně o dětech, pro děti a podle dětí, jak si z nevědomosti představují rodiče nechápající křesťanské snahy a jejich důležitost pro praktický život. Dětinskost u lidí každého věku, i když ne u každého stejná a třeba i neúmyslná, totiž obyčejně vyzařuje většinu velkých hříchů, aniž by bylo třeba je tady vyjmenovávat. Má daleko od ctností jako je na příklad přirozená bohabojnost se svou mírností, skromností, sebeovládáním, nezabývaním se titěrnostmi i soucitem s druhým, svým bližním. - A když soucit s druhým, tak rodič by měl mít se svým dítětem aspoň takový, aby ho vychoval tak, aby nebylo ve světě ztraceno.

Na závěr možno dodat, že dětinskost a pojetí světa jak jej vidí dnešní děti nemá zřejmě zatím vážné místo v dnešním skutečném životě národů a států, tedy v duchovním světě, společenském vyžití, politickém rozhledu, kulturní spokojenosti a hospodářské činnosti. Nebo je to snad stejně jen otázkou času a bylo by lepší nechat vše na dětinskosti ve společnosti, ve vědě i kultuře? - Co nastane až některý jiný stát postaví třeba do tzv. hospodářské soutěže proti našim dnešním „nestárnoucím“ dětem svoje dospělé? Je možno mít o zoufalých důsledcích dětských a dětinských snažení, jak pro účastníky samé tak celou jejich společnost, vůbec pochyb?

Dr. Josef Zolman
Ijamsville, Maryland

Modlitba rodičů za děti

Pane a Bože, povolal jsi nás k manželství a našemu spojení požehnal dětmi. Svátostným stavem, k němuž jsi nás povolal, nám dáváš jakoby podíl na své stvořitelské moci. Naléhavě ti svěřujeme své milované děti. Vkládáme je do tvé otcovské péče, pod tvou nikdy neselhávající ochranu. Dej, ať stále rostou v bohabojnosti, ať vedou dokonalý křesťanský život a působí radost nejen nám, kteří jsme jim dali život, ale především tobě, svému Stvořiteli.

Pane, pohleď na svět, ve kterém žijí! Pohleď na záludná pokušení, jimiž se je lidé neustále snaží svést v podobě falešných nauk a špatného příkladu. Pane, bdi nad nimi, stůj při nich a ochraňuj je. A nám vždy připomínej vážnou odpovědnost, z níž budeme jednou muset tobě skládat účty! Pomáhej nám, abychom vzorným životem při věrném zachovávání tvého posvátného zákona a v těsném spojení s naší matkou církví přiváděli děti na cestu ctnosti a tvých přikázání! Avšak všechno naše úsilí bude marné, jestliže nám, všemohoucí, dobrotivý Bože, nedáš k tomu své požehnání.

Spoléháme na tvou velikou dobrotu a na milosti, které jsi nám již prokázal. Pane, zasvěcujeme ti své děti. Ochraňuj je jako oko v hlavě! Skryj je do stínu svých křídel! Dej, ať s nimi jednou přijdeme do nebe a můžeme ti děkovat za věrnou péči o naši rodinu, láskyplný Otče. A pak tě budeme velebit navěky. Amen.

Modlitba za rodiče

Nebeský Otče, dal jsi mužům a ženám tu úžasnou výsadu podílet se na stvoření života, živit své děti, učit je hodnotám a dovednostem, které budou potřebovat jako dospělí. Požehnej otcům a matkám, protože na sebe berou radosti a obtíže rodičovství. Osvěcuj je, aby předávali dětem vědomosti o tom, co je skutečně důležité. Naprav chyby, které dělají. Prohlubuj jejich vzájemnou lásku, aby nebyla menší než láska k dětem. Ve své lásce musí poznat, jak se obětovat, jak odstranit napětí a neshody. Láska rodičů je něco zvláštního, protože vychází z tvé lásky. Dej, ať na to nezapomínají. Amen.

Modlitba za víru v rodině

Ukázal jsi nám, Pane Ježíši, že víra patří k rodině. Vykvetla ve svaté Rodině a rozšířila se do celého světa. V době, kdy tě naše rodiny vylučují ze svého středu, tě prosíme za odpuštění. Za chvíle v rodině, prožité pod tvou ochranou, ti vzdáváme díky a chválíme tě. Veď naši rodinu, aby ti důvěřovala za každých okolností. Obdař nás vytrvalou láskou a trpělivostí vůči těm členům v rodině, kteří odolávají tvému volání. Ať tě naše rodina vždy vítá ve svém středu, když tě budeme hledat a objevovat jeden ve druhém. Amen.

Modlitební kniha, Karmelitánské nakladatelství 2001

To byl tak krásný čas

Kde? - Na pouti u sv. Antoníčka v Chatamu v Kanadě

Opravdu to byl tak krásný čas, který nevrátí se zas.

Rád jsem jezdil s clevelandskou autobusovou výpravou na pouť k svatému Antoníčkovi do Chatamu v Kanadě. Jeden autobus vždy naplnil Josef Kocáb a druhý Václav Hyvnar. Sraz byl vždy na parkovišti u České síně Karlín na Fleet Avenue. Tenkrát bylo v Clevelandu ještě hodně krajanů, kteří se již dlouho před tím, než Kocáb a Hyvnar oznámili na českém rádiovém vysílání „Hlas českého Clevelandu," že se pojede na pouť k sv. Antoníčkovi, těšili, že se na pouť vypraví. Kocáb a Hyvnar naplnili autobusy v rekordním čase. Museli jsme si pospíšit, abychom u autobusu byli včas a zabrali místa a nemuseli potom celou cestu stát v uličce a nepřekáželi, když Kocáb rozdával žiznivým něco k pití. V jeho autobuse to bylo hlavně pivo. V Hyvnarově autobuse byli především starší lidé a pili jen vodu, takže to Hyvnara moc nestálo. On byl člověk spořivý, kdežto Kocáb vždy byl a je i dnes člověk štědrý a tak se po pivu v jeho autobuse zaprášilo dříve, než jsme dojeli do Chatamu. Tam nás již obyčejně čekal Fr. Vojtěch Vít z Chicaga a známá kapela Franka Kyše, která vyhrávala zvesela. Příchozí vždy hned upoutala velká olejová malba Hradčan, kterou namaloval akademický malíř Jiří Prokop, který žil spokojeně a radostně mezi moravskými zemědělci v Chatamu. Tento obraz Hradčan obdivoval také pražský arcibiskup Kardinál Josef Beran, který tam byl na návštěvě někdy v roce 1966. Vůně českého a moravského jídla, které připravily členky farnosti sv. Antoníčka nás vábila ke stolům plných dobrot. Jedlo se v jídelně, která byla v suterénu kostela sv.Antoníčka.Setkali jsme se tam s krajany z jiných měst, které jsme obyčejně neviděli celý rok, a tak to bylo radostné shledání. Kapelník Frank Kyš a jeho kapela vyhrávala k tanci a poslechu dlouho do noci.

Krojované ženy v průvodu u sv.Antoníčka

V čele procesí se nesla Nejsvětější svátost, kolem čestná stráž Rytířů Kolumbových

Hlavní program byl druhý den v neděli. Začínalo se mší svatou v kostele sv. Antoníčka a potom bylo slavnostní procesí, ve kterém se hlavně ženy, které přijely na pouť, pochlubily krásnými národními kroji jak moravskými, tak českými i slovenskými. Pouťové procesí vypadalo jako krásná barevná mozaika. Předzpěvoval tenkrát farmář Komosný. Byl to sice již starší pán, ale stále v dobré kondici, takže když začal: „Tisíckrát pozdravujeme tebe" a „K tobě se modlíme, ó Pane," velký zástup poutníků se také nechal slyšet a pěknými zpěvnými hlasy odpovídali předzpěváku Komosnému.

Předzpěváka Komosného jsme jednou navštívili na jeho malé farmě nedaleko Chatamu. Karel Zahradníček, dlouholetý předseda Krajanského výboru v Clevelandu mě jednou požádal, zdali bychom mohli jet na pouť autem a navštívit Komosného rodinu. Ona totiž paní Komosná byla sestrou paní Zahradníčkové a již dlouho se neviděly. Jejich malá farma byla stranou od Chatamu, tak trochu na samotě. Karel Zahradníček mi řekl, abych se nic nebát, že on mi bude dělat navigátora. Moje Fordka byla v dost dobrém stavu, ale horší to bylo s Karlem Zahradníčkem, který měl jen jedno oko. To druhé myslím, že ztratil v legiích v Rusku. Sám nikdy auto neřídil, ale ničeho se nebál. „Zahni do leva, potom do prava a někde tady ta farma musí být." A byla. Nevím jak to našel, ale našel, i přesto, že mě vodil polními cestami, až Fordka funěla a já taky. Konečně jsme vjeli do opleceného dvora, kde nás hned uvítal mladý, dost velký pes. Abychom nejeli s prázdnou, vzali jsem s sebou galon červeného vína Burgundy. Ještě když se před dveřmi farmářského domku objímaly dvě sestry, které se dlouho neviděly, ten mladý pěkný pes, který se jmenoval Hektor, k nám přivedl svého druha, také pěkného pejska, který byl ale úplně slepý. Ten slepý pes měl okolo krku kožený obojek a na něm přivázaný provázek a za ten ho Hektor přivedl k nám. Potom po celou dobu, když jsem si prohlížel tu jejich malou farmu, vlastně dvorek, kde měli husy, kachny, slepice a ještě jiné zvířectvo, Hektor za mnou chodil a na provázku vodil svého kamaráda. Již dávno před tím jsem slýchával, že nejlepší kamarád je pes, ale nikdy před tím jsem neslyšel, že existuje také nějaká „psí láska", jak nám to ukázal Hektor, když vodil svou slepou lásku vedle sebe na provázku.

Paní Komosná se také ukázala. Měli jsme výborné jídlo a na zapití mléko. Teprve, když nás pan Komosný vzal do jiného pokoje, mohli jsme otevřít ten galon červeného vína. Myslím, že pan Komosný nepil víno již delší dobu a tak to pil jako vodu. Ráno, když jsme se probudili, Komosný tam již poskakoval v dlouhých spodkách s rozparkem, ruce rozpažené a křičel, že se cítí jako pták. Paní Komosná, aby ho utišila povídá: „Tak ho vidíte, starýho blázna. A za chvíli má předzpěvovat v procesí." Komosný se nenechal vyvézt z rovnováhy a řekl jí, že mu již dávno měla dávat pít víno a ne pořád mléko, že se teď cítí jako pták a poletoval v těch dlouhých spodkách dál po kuchyni.

A víte, že Komosný měl tu neděli hlas jako nějaký sólista z Národního divadla. Jo, to byl tak krásný čas. Škoda jen, že kostel u sv. Antoníčka v Chatamu v Kanadě již také zavřel dveře. Ten krásný olejový obraz Hradčan dostali Sokolové v Detroitu. Poslední slavná pouť u sv.Antoníčka byla naposledy někdy před třemi roky. Potom k naší velké lítosti kostel zbourali a dnes jeho památku připomíná jen pomník, který mu postavili na místním hřbitově.

Také Česká síň Karlín v Clevelandu je již zavřena. A ze všech těch kamarádů, co se vždy těšili a organizovali tu slavnou pouť k sv. Antoníčkovi je na živu jen štědrý kamarád Jozífek Kocáb a já. Nevím, co se to děje. Asi jsme přežili dobu a všechny své kamarády. Jo, byl to ale krásný čas, který se nenavrátí zas. A když mě občas někde něco píchne, nenařkám. Aspoň vím, že jsem ještě na živu. Druzí jsou na tom hůř a chválí si to.

Lubomír Hromádka

Poslední pohled na kostel sv.Antoníčka v Chatamu

MLADÝM

Jak to bylo s Moravou?

To už byla celá matička Země uplácána, jen ještě ždibínek uprostřed zůstával. A ne a ne ho dodělat. Čtyři stařící – Sever, Jih, Západ a Východ byli už tak unaveni, že jim co chvíli vypadla z rukou tu vodováha, tu kousek vesmíru. Ale co naplat, nad nehotovým dílem postavit májku nemohli. Tak dali hlavy dohromady, co prý a jak. Ale byla z toho velká váda, ten chtěl to, ten zas ono. Až po velkých větrech, povodních a bouřkách se dohodli, že si ten zbytek rozdělí a každý udělá kousek.

Jih řekl: „Vezmu si na starost jižní Moravu, mám to tam nejblíže!" A už sem valil vápenec z Dolomit a hnal stáda čápů, vodoušů, čírek, kozorohů i kormoránů a své dva miláčky: sýkořici vousatou a břehouše černoocasého. „Ovšem, ta krása chce něco na vyváženou," zabručel a uchopil plnou náruč amazonského vlhka i s miliardou komárů a strčil je do lužních lesů. A tak vzniklo Podyjí s Pálavou.

Dědek Západ se poškrabal pravou rukou až někde za Ardenami a Švýcarským Jurou a řekl: „Měl bych ještě trochu zvlněné krajiny s remízkami bříz, modřínů a smrků a zůstaly mi kilometrové koberce trávy, budou se v nich krásně vyjímat úběžníky cest." A tak vznikla Českomoravská Vysočina.

Sever se nad ní posupně zasmál: „Vždyť tu člověk ani pořádně nepozná, který vrch je vlastně nejvyšší. Lidé se budou dlouho dohadovat, zda je to Žákova hora či Devět skal anebo Javořice. Když hory, tak pořádné. Ať z nich jde trochu strach. Když lesy, tak hluboké a smutné. Až vítr do nich zafičí, ať zalkají a zanaříkají. A naopak, když ticho, tak velebné až posvátné. A na nejvyšší horu si přisadím." A tak vyrostly Jeseníky s Pradědem.

Dědeček Východ se potutelně usmál a řekl: „Hádáte se o hory, ale co bude s člověkem, až sem přijde, na to nemyslíte. Hory ho velebným tichem, byť s ozvěnou, neuživí. Dám mu

Krajina pod Pálavou

Vesnice ve skanzenu v Rožnově pod Radhoštěm

do vínku trochu ukrajinské roviny, taky proto, aby se mu z těch hor nezamotala hlava." A vyhladil rukou zem jako stůl a prostřel ho úrodnou naplaveninou. „Že tě není hanba," namítl Sever. „Snad Haná, ne?" zasmál se Východ.

„To je mi pěkná nuda," rozčilil se Sever a bouchl tak rázně do stolu, až to pod zemí zadunělo a voda se strachem ztratila. Vznikla propast Macocha s celým Moravským krasem.

„Chtělo by to ještě aspoň malý pupínek, mateřské znaménko," poznamenal Jih, vzal kousek roviny mezi palec a ukazováček a byl z toho Kopeček a Hostýnské vrchy.

A teď už zbýval opravdu poslední zbyteček, ale nad ním se začali ti staří sršatci znovu přít. Ten chtěl samá údolí, ten hory, jeden údolí úzká, druhý široká, třetí hory vysoké, čtvrtý nízké. A tak tahali tu nebohou zem sem tam, až z toho nakonec byly Beskydy a Javorníky, zkrátka Valašsko. A tak dílo bylo hotovo. Na usmířenou si čtyři stařící na jedné z hor zakřepčili (na Tanečnici), a pověsili na ni zvonec (horský). A pohádky je konec.

Pak už přišli lidé a začínají dějiny. První oheň rozdělali nad soutokem Svratky a Svitavy lovci medvědů a zanechali po sobě nejranější doklad lidské práce na Moravě - pěstní klín. Bylo to před více než sto tisíci lety.

A za těch sto tisíc let přivedl člověk přírodu k obrazu svému. Není to obraz špatný. A největší podíl na tom polidštění krajiny, na jejím půvabu, harmonii, uměřenosti mají její dnešní obyvatelé - Slované. Spojeni s krajinou neobraceli svou píli proti ní. Jejich domky, hrady, zámky a kostely s ní takřka splývaly, jako by z ní vyrůstaly. Jejich rybníky ji třpytně přizdobily, jako drahokamy zdobí přirozený půvab ženy, jejich vodní mlýny nikdy nepřehlučely šum vody, jejich větrné mlýny nesoupeřily s větrem.

A můžeme si jen přát, ať uměřenost a harmonie doprovází i jejich vnuky při dnešním konání pro větší slávu moravské krajiny.

Miroslav Skála, kalendář z roku 1977

VYDEJTE SE S NÁMI PO STOPÁCH HISTORIE

Moje cesta do zaslíbené země (12)

V listopadu 1958 jsem obdržel na americkém konzulátu v Savoně USA pas s mým novým jménem Karel Chrobák. Přičinil se o to americký důstojník Jim z výzvědného oddělení Severoatlantické vojenské aliance NATO. Mezitím Otec Vítězslav Taťák kontaktoval v Chicagu Dr. Emila Petříka, který jako bývalý člen salesiánské oratoře v Brně – Žabovřeskách byl ochotný udělat vše potřebné pro zajištění mého pobytu v USA. Dr. Petřík byl tehdy redaktorem katolického deníku Národ a týdeníku Katolík, které vydávali čeští benediktini ve své tiskárně v klášteře u opatského kostela sv.Prokopa na 1637 Allport Street v Chicagu. Vedoucím tiskárny byl Otec Karel Kolek, OSB, kterého Dr. Emil Petřík požádal, aby se stal mým sponzorem, což Otec Karel ochotně učinil.

Když byl stanoven den mého odjezdu z Itálie na 5.ledna 1959, Otec Oldřich Přerovský zařídil, že mé lodní zavazadlo bylo naloženo v Janově, ale já jsem nastoupil na loď v Neapoli. Deset dní před mým odjezdem mě vzal do Říma, aby mě zde provedl a ukázal mi velké bohatství Věčného města. Byli jsme zde hosty pana Dr. Pustky z Kozlovic, který byl skutečně neobyčejným člověkem. Byl to právě on, kdo spolu s Janem Jeřábkem (tehdy byli salesiánští klerici), na konci druhé světové války se propletli spletitými cestami mezi armádami a přivezli z německého koncentračního tábora Dachau na smrt vyčerpaného vězně, salesiánského kněze Štěpána Trochtu, pozdějšího biskupa a kardinála. Pustkova neobyčejná obchodní obratnost a znalost hlavních evropských jazyků ho uschopnily, že v poválečné době dovedl zajistit pro pražský salesiánský ústav co tam bylo zničeno za nacistické okupace. V roce 1946 byl poslán na studia do Říma, kde v rekordním čase dosáhl doktorátu církevního a světského práva, vystoupil ze salesiánské kongregace a založil neobyčejně úspěšnou mezinárodní cestovní kancelář. Oženil se s dcerou z římské patricijské rodiny a sám se také vydával za moravského šlechtice s přízviskem z (von) Kozlovic, z vesnice u Frenštátu pod Radhoštěm, jež byla údajně sídlem jeho předka, valašského vojvody, vrchního dozorce nad valašníky. Jídla v Pustkově domě se podávala obřadním způsobem, ve kterém byla plně aplikována noblesa římské patricijské rodiny. Provedl nás také historickou radnicí města Říma, kam se normální turisté nedostanou. Zde v reprezentačním sále jsme se účastnili koncertu římského symfonického orchestru a také jsme mohli obdivovat symbol Říma, sochu vlčice, jež podle pověsti odkojila bratry Romula a Réma, vychované pastýřem Faustulem, kteří založili Řím. Dr. Pustka v praktickém životě neobyčejně úspěšný podnikatel mě překvapil svými názory politicky romantického snílka, který horoucně toužil, aby český národ navázal na nejslavnější období svých dějin, na dobu římského císaře Karla VI., kdy Praha byla středem Svaté říše římské. Jak by se to však dalo uskutečnit mi nedovedl vysvětlit.

Nejvíce času, celé dva dny, jsme věnovali římským katakombám, které udržují a mají v provozu salesiáni. Otec Přerovský je opravdovým odborníkem na rozluštění zkrácených nápisů a symbolů na jednotlivých hrobech. A tak se stalo, že došel k závěru, že nápis na náhrobním kamenu údajného hrobu sv. Cecílie v katakombách sv.Kalista, nic neříká o tom, že tam jsou uloženy její ostatky. Dokonce mi vyprávěl, že ho římští hudebníci, kteří oslavují s vekou okázalostí svátek své patronky sv. Cecílie 22.listopadu, pozvali, aby pro ně sloužil mši svatou a pronesl příležitostné kázání. A on jim tehdy v kázání oznámil k velkému jejich překvapení, že hrob v katakombách, který je po celá staletí uctívaný jako hrob sv.Cecílie, není jejím opravdovým hrobem. Ale hned, aby zachránil tuto zdrcující situaci, dodal, že mezi tolika tisíci mučedníků byla jistě jedna žena, která se jmenovala Cecílie, jak dosvědčuje starodávná církevní tradice, která zařadila její jméno do kánonu mše svaté.

Z Říma mě Otec Přerovský doprovodil do Neapole, která bývala po Římu druhým největším italským městem a také sídlem sicilského krále. Je zde 400 kostelů, z nichž nejproslulejší je kostel sv. Januária, biskupa, který byl umučen okolo roku 305 za pronásledování císaře Diokleciána. Je zde uctívána lahvička, ve které je sražená krev tohoto mučedníka a ta v den jeho svátku 19.září, když je nesena v procesí na bouřlivých invokací horkokrevných Neapolitánů vždy zázračně zkapalní a začne se vařit. Je to úkaz fyzickými zákony nevysvětlitelný. Dále je zde kostel zasvěcený zdejšímu rodákovi sv. Alfonzi z Liguori, který jako šestnáctiletý dosáhl doktorátu obojího práva a později založil řád Redemptoristů a usměrnil morálku katolické Církve, která byla v jeho době ohrožena strohým rigorismem.

Pro mě je Neapol zvlášť významná proto, že se zde nachází hrob klasického básníka Publia Vergilia (70 př. Kr. – 19 po Kr.), jenž měl největší vliv na moderní evropskou literaturu a na našeho Jiřího Wolkera, který podobně jako Vergilius složil svůj vlastní epitaf: „Zde leží Jiří Wolker básník jenž miloval svět a pro jehož spravedlnost chtěl se bít dříve než mohl srdce k boji vytasit, zemřel mlád 24 let.“ A Vergilius má na náhrobku napsáno: „Mantua me genuit Calabri rapuere. Tenet nunc Parthenope, cecini pascua, rura duces.“ Mantova mě zrodila. Kalábrie mě uchvátila. (Zde Vergilius zemřel.) Nyní mě drží Parthenope, jejíž pastviny rolnictví a vojevůdce jsem opěvoval. (Parthenope je básnické jméno pro Neapol. Takto nazývá řecká mytologie jednu ze tří bludiček, které způsobovaly ztroskotání lodí v sicilské úžině.)

Vedle Neapole byly cílem naší návštěvy Pompeje s Herkulanem a Stabií. Tento kvetoucí přístav, vzdálený asi 10 kilometrů od Neapole, byl v r. 79 př. Kr. zasypán výbuchem Vesuvu, dosud jedinou činnou evropskou sopkou. Vykopávky odstranily nánosy ztvrdlé lávy a my můžeme obdivovat krásy antického umění ve své původní kráse. Vrcholem jsou zde Pompejské lázně vyzdobené nástěnnými malbami, které zachycují výjevy z tehdejšího života.

V Neapoli jsem se rozloučil s Otcem Oldřichem Přerovským, abych nastoupil na nákladní loď, která připlula s mým zavazadlem ze Savony, jak to zařídil Otec Vítězslav Taťák. Otec Oldřich Přerovský byl po celou dobu mého pobytu v Itálii mým opravdovým otcem nejen po stránce duchovní, ale také pečoval o moje potřeby denního života a hlavně zabezpečoval moji novou identitu. Otec Oldřich Přerovský patří mezi opravdové odborníky historie církevního práva, o čemž svědčí i to, že ho prestižní kalifornská univerzita Stanford pozvala, aby zde přednášel. Také jsem zjistil, že University of Chicago projevila zájem o jeho přednášky. Při návštěvě USA byl mým hostem po celý týden. Jako znalec mnoha antických jazyků pečlivě prostudoval egyptskou, babylonskou a perskou astrologii a to ho uschopnilo, že může vypracovat osobní horoskopy, když má co nejpřesnější údaje o místě a času narození. Osoby, s nimiž se nikdy nesetkal jsou překvapeny, jak přesně vystihl jejich charakter. Je také vyhledávaným zpovědníkem a dovede kajícníkovi připomenout jeho poklesky. Ale při své velké učenosti nedával pozor na svoji dietu a také fyzickou aktivitu, takže kvůli cukrovce mu před 5 roky amputovali levou nohu až pod koleno. Pravou nohu mu řeholní sestřičky pečlivým ošetřováním zachránily. Nyní žije v ošetřovně salesiánské bohoslovecké univerzity, která byla přestěhována z Turína do římského předměstí, kde vybudovali salesiáni kostel Nejsvětějšího Srdce Ježíšova – Sacro Cuore. A zde Otec Oldřich stále poskytuje soukromé lekce studentům z cizích zemí, kteří neovládají dostatečně latinu a italštinu. Právě o letošních Velikonocích mi psal, že vyučuje slovenskou dívku, kterou poslal na studia do Říma trnavský arcibiskup a nyní má přijet na studia do Chicaga. I když je Otec Oldřich o tři roky starší, tak se modlím, abych zemřel dříve než on, neboť mi slíbil, že když mě přežije, tak ať ho moje rodina okamžitě uvědomí, aby mohl ihned za spásu mé duše začít sloužit gregoriánské mše svaté, to znamená 30 mší svatých za sebou, které nesmějí být přerušeny.

Loď, na které jsem přijel do Ameriky neměla zvláštní jméno. Vlastnila ji italská společnost a byla to loď nákladní, která zastavovala v různých přístavech, aby zde vykládala a nakládala zboží. Když jsem v Neapoli na loď nastoupil, bylo na palubě již 40 maďarských mužů a dvě maďarské dívky, kterým se podařilo v roce 1956 po krvavém potlačení maďarské revoluce uniknout do Itálie, kde prožili přes dva roky v uprchlických táborech a nyní byli šťastní, že konečně dostali povolení k emigraci do USA. První naše zastávka byla ve španělské Barceloně, kde naše loď kotvila celé dva dny. Maďaři z toho byli velice nadšení, protože věděli, že v Barceloně prozatímně žije světoznámá maďarská filmová hvězda Zsazsa Gabor. Těšili se, že ji navštíví a že jim poskytne nějakou pomoc ze svého bohatství. Dočkali se ale velkého zklamání, protože slavná filmová hvězda je ani nepřijala. Vzkázala jen po své služebné, že je příliš zaměstnaná a nemá na ně čas.

V Barceloně je pověstná katedrála Svaté rodiny, která je opravdovým skvostem moderní architektury. Já jsem však toužil v Barceloně spatřit jiný chrám. Život zakladatele salesiánů sv.Jana Boska byl naplněn mnoha podivuhodnými věcmi. Mezi nimi zaujímají zvláštní místo jeho zjevení, kterým on skromně říkal „sny". V jednom z těchto zjevení mu Pán Ježíš přikázal, aby na hoře, která se vypíná nad Barcelonou postavil kostel zasvěcený Jeho Božskému Srdci. Pán Ježíš mu zjevil, že se zde odehrálo jeho třetí pokušení po čtyřicetidenním postu a modlitbě na poušti. Satan ukázal Pánu Ježíši z této hory pobřeží španělské, francouzské a italské Riviery s tehdy vzkvétajícími královstvími s příslibem, že budou jeho, jestliže se mu pokloní. A svatý Don Bosko splnil příkaz Pána Ježíše. Lanovkou jsem vyjel k nádherné bazilice Nejsvětějšího Srdce Ježíšova a dech se ve mně zatajil pohledem na snad nejkrásnější část naší zeměkoule s přicházejícím jarem na pobřeží Středozemního moře. A když jsem se obrátil dozadu, můj pohled byl zaujat Pyrenejemi, na jejichž úpatí je přilepen jako vlaštovčí hnízdo starobylý benediktinský klášter Montserat, kam v roce 1522 sv. Ignác z Loyoly vykonal pouť, obětoval u oltáře svůj důstojnický meč a zasvětil svůj život službě Kristově.

Další zastávkou po Barceloně byl portugalský Lisabon. Jeho terasovité zahrady s bohatou květenou se zvedají od atlantického pobřeží až k troskám historického hradu sv. Jiřího, který se vypíná 350 metrů nad městem a vytváří tak jednu z nejkrásnějších městských dominant. Naše loď kotvila v Lisabonu více než den, ale nebylo dost času na to, abych se běžnými dopravními prostředky dostal do Fatimy a na taxíka jsem neměl dost peněz. Ty jsem ostatně musel šetřit na nejistý začátek v Americe.

Obdivoval jsem maďarský národ pro jeho odvahu, jakou ukázal ve svém boji proti komunistické nadvládě v revoluci v roce 1956. Litoval jsem, že jsem nemohl komunikovat s maďarskými muži, kteří byli s námi na lodi. Neznali jinou řeč než maďarštinu, ale obě maďarské slečny mluvily dost dobře italsky, protože za svého pobytu v Itálii našly práci jako pomocné ošetřovatelky v nemocnici a pilně se učily italsky a také se snažily studovat základy angličtiny. Měl jsem Nový zákon v angličtině a ony poněvadž znaly evangelia, se tak mohly přiučovat angličtině. Ovšem velkým problémem, tak jako pro všechny, kdo se začnou učit anglicky, pro ně byla výslovnost. Marie Toth, příbuzná maďarského katolického kněze a spisovatele Tihamera Totha, jela do Milwaukee, kde na ni měl čekat její snoubenec a Anushka Giedzek jela do Tarrytown, severního předměstí New Yorku, kde měla pracovat v jedné rodině jako chůva. Vyměnili jsme si naše budoucí adresy v USA.

Překvapilo mě, že maďarští muži se po celou dobu naší plavby od obou maďarských dívek distancovali a ony mi prozradily, že se muži obávají, že by se snad o ně museli

v USA starat a že také doufají, že si najdou bohaté americké nevěsty.

2.února 1959 jsme připluli rozbouřenými vlnami severního Atlantiku utrmáceni mořskou nemocí do kanadského přístavu Halifaxu a po vyložení dovezeného zboží jsme konečně 4.února spatřili v New Yorském přístavu na ostrově Bedloe's monumentální Sochu Svobody, jež od roku 1886 vítěznou pochodní ve vztyčené pravici je symbolem přátelského přivítání statisícům přistěhovalců do zaslíbené země – Ameriky.

V New Yorském přístavu na Anushku čekali její zaměstnavatelé, zatímco Marie Toth se mnou pokračovala přes Chicago do Milwauke, kde jak mně později napsala, na ní její milý nečekal, protože si mezi tím našel jinou životní družku, ale ujala se jí jedna maďarská rodina. Také mi znovu děkovala za to, že jsem jí v Chicagu při rozloučení dal pro každý případ $ 25,-, což byla tehdy denní mzda. Já jsem první týden vydělával v továrně $ 1,68 na hodinu. S Anushkou zo bylo složitější. Po 9 měsících mi napsala, že v té americké rodině v New Yorku nemůže vydržet a naléhavě mě prosila, abych ji odvezl do Chicaga. Odvážil jsem se s mým prvním autech 18 letým chevroletem vydat na tisícimílovou cestu a šťastně jsem ji přivezl do Chicaga, kde jsem jí našel byt a začal pro ni hledat práci. Za necelý týden mi telefonovala, že myslela, že bude bydlet se mnou, že se jí ten její byt nelíbil a že se přestěhovala na sever Chicaga do bytu nad maďarskou tavernou a abych ji tam přišel navštívit. To mě velice překvapilo a tak jsem tam hned příští den jel. Anushka mě tam radostně přivítala. Řekla mi, jak tam všichni obdivují její krásu a že se do ní úplně zbláznil jeden přestárlý, ale velice bohatý Maďar. Že ona to s ním zamýšlí táhnout jako jeho milenka, aby z něho vymámila co nejvíce peněz, ale že by při tom chtěla být a zůstat mojí možnou budoucí snoubenkou. To však už bylo na mě víc než dost. Pověděl jsem jí, ať za dané situace na něco podobného zapomene. Chtěla mě obejmout, ale já jsem jí jen podal ruku a tím jsme se rozloučili. Více jsem o ní nikdy neslyšel.

V New Yorském přístavu mi způsobil těžkosti objemný dřevěný lodní kufr, kterým mě vybavil Otec Taťák, neboť podobná zavazadla připravoval v Turíně pro salesiánské misionáře. Za přepravu mého zavazadla z lodi do vlaku jsem potřeboval zaplatit. Měl jsem 3 stodolarové bankovky, které mi nikdo nechtěl proměnit, až se mě ujal jeden Ital, který se mnou šel do přístavní kantýny, kde mi jednu bankovku pro-měnili. Tak jsem se počátkem února 1959 vypravil do Chicaga. Z vlaku jsem pozoroval ještě zasněženou krajinu a obdivoval malebné pahorky Pensylvánie, rozsáhlé farmy Ohia a Indiány. Milým překvapením byl pro mě ve vlakovém jídelním voze černošský číšník, který na první pohled uhodl, že jsem čerstvý přistěhovalec a přivítal mě zadarmo lahví amerického piva a slíbil, že mi v Chicagu pomůže se zavazadlem.

Na nádraží v Chicagu měl na mě čekat Dr.Emil Petřík a když se ani po hodině neobjevil, tak jsem začal vyjednávat s taxikáři. Těm se, ale nezamlouval můj objemný kufr a když jsem jim ukázal mou chicagskou adresu, tak jeden po druhém o mě ztráceli zájem. Nevěděl jsem proč. Teprve později jsem zjisti, že na rukou psané adrese 1637 Allport Street tu jedničku četli jako sedmičku a hned si uvědomili, že Allport Street nemá přes 70 bloků a tedy je to adresa nesprávná. Teprve po tříhodinovém úzkostlivém čekání se objevil Dr. Emil Petřík i s druhým redaktorem Dr. Vilémem Stráneckým, aby mě odvezli do benediktinské tiskárny u kostela sv. Prokopa na 18.ulici a Allport. Zde mě očekával Otec Karel Kolek, který sponzoroval moji emigraci do USA. On se stal mým opravdovým duchovním otcem v mé nové vlasti. Byl to svatý mnich s hlubokou láskou k Panně Marii a naučil mě jako nikdo jiný, abych si zamiloval modlitbu svatého růžence. Otec Karel byl podplukovníkem amerického námořnictva a během druhé světové války byl budoucí prezident John F. Kennedy jako námořní důstojník v jeho duchovní péči. V každoročním průvodu Porobených národů, který se pořádal v Chicagu, byl Otec Karel v Československé sekci ve slavnostní uniformě vysokého důstojníka vojenského námořnictva středem pozornosti chicagského obecenstva a hlavně civilních a vojenských představitelů na hlavní tribuně.

Příjezdem do USA jsem otevřel druhou polovinu mého života, který se vyznačuje úžasnými protiklady a zahrnuje množství zajímavých momentů. V zaměstnání jsem dosáhl naprosto nečekaných úspěchů, za což vděčím pomoci a ochraně Panny Marie Pomocnice křesťanů. V Americe jsem se také oženil a vychoval tři děti. V době podzimu svého života však po stránce zdravotní i v rodinném životě zakouším mnoho tělesného i duševního utrpení, což přijímám jako pokání nad odčinění svých vin a také jako výzvu Pána Ježíše, abych vzal svůj kříž a následoval ho. Doufám, že po kratší odmlce, dá-li Bůh, budu moci ještě něco za svých zážitků v Americe napsat.

Listy padající ze starého stromu života sbírá
Karel J. Chrobák

Perla Katalánska

Když kolem roku 800 přepadli Mauři Španělsko, ukryli obyvatelé jedné oblasti svou černou Madonu v horách, aby zabránili její profanaci.

Když však maurská okupace trvala osm století, zůstala socha ukrytá a nikdo se už o ni nestaral. Až se Pánu zalíbilo, aby ji z úkrytu povolal, dal na toto místo padat déšť hvězd. Tento úkaz se opakoval několik dní po sobě.

Pastýři, kteří byli svědky tohoto divu, upozornili světskou i církevní vrchnost v Manrese. Začali v místě kopat a objevili ukrytou sochu. Za obrovské účasti věřících kráčelo procesí se sochou Panny Marie do Manresy. Když však došli k místu, kde dnes stojí svatyně, socha začala být tak těžká, že s ní žádná moc nemohla pohnout. Svatá Panna si očividně přála, aby její socha zůstal na tomto místě a zde byla uctívána.

Strážcem svatyně se stal klášter benediktinů, kteří vybudovali černé Madoně chrám, aby zde byla uctívána jako Hvězda z Montserratu, zářila na celé Katalánsko a ukazovala cestu k nebi.

Světlo 19/2011

Léčivé účinky ovoce a zeleniny (2)

KUKUŘICE

Účinky:

Vysoký obsah manganu působí proti stresu, svalovým křečím a srdeční arytmii. Železo pomáhá proti chudokrevnosti.

Množství:

Je bohatým zdrojem energie - je v ní mnoho uhlohydrátů a bílkovin. 100g pokryje téměř polovinu denní potřeby železa.

MRKEV

Účinky:

Snižuje cholesterol, předchází zácpě, pomáhá při kožních chorobách, nedokrvení a oslabení organizmu. Chrání zrak. Snižuje riziko rakoviny plic. Jednoduchý způsob, jak snížit hladinu cholesterolu v krvi. Je vynikající regenerační potravinou když se člověk cítí vyčerpaný, nebo se zotavuje. Mrkev je bohatá na vitamíny A, B a C, betakaroten, železo, vápník, draslik a sodík.

Množství:

Každý den jezte 2 mrkve nebo vypijte pohár čerstvé šťávy. Půst s mrkvovou šťávou v průběhu 1 anebo 2 dní je velkou detoxikační terapií pro játra. Víc vitamínu A - karotenu se uvolňuje ze zpracované mrkve než při jedení v syrovém stavu. Při strouhání to je 36%, při rychlé tepelné úpravě až 60%, při jedení celé syrové mrkve jen 5%. Do čerstvé mrkvové šťávy vmíchejte i lžičku panenského olivového oleje, díky němu se karoten v těle lépe využije.

PAPRIKA

Účinky:

Vitamín C neutralizuje volné radikály a posiluje obranyschopnost organizmu. Přírodní látka kapsaicin povzbuzuje činnost zažívacího traktu. Betakaroten posiluje buňky, brzdí proces stárnutí a chrání před škodlivým vlivem slunce na pokožku.

Množství:

Pro vysoký obsah vitamínu C se doporučuje jíst ji preventivně při nachlazení. Jedna středně velká paprika pokryje dvoj až trojnásobek denní potřeby dospělého člověka. Vitamín C se z papriky nevytrácí ani zahříváním, ani pečením. Červená paprika obsahuje 9x více betakarotenu a 2x více vitamínu C, než paprika zelená.

PETRŽEL

Účinky:

Petržel je bohatá na vitamín C, provitamín A, železo, vápník, draslík, fosfor, hořčík, síru a křemík. Vysoký obsah železa zabraňuje chudokrevnosti. Vitamín C posiluje imunitní systém a povzbuzuje chuť k jídlu. Povzbuzuje činnost jater a pomáhá při dně. Je užitečným zdrojem vápníku. Pomáhá organizmu zbavit se nadměrné tekutiny. Neutralizuje škodliviny z cigaretového dýmu.

Množství:

100g obsahuje 170mg vitamínu C. Doporučuje se používat jako koření. Na zregenerování pokožky postačí sedm dní natírání čerstvou šťávou. Odvar ze semen uvolňuje hladké svalstvo v celém těle a zmírňuje bolesti hlavy, migrény a podrážděný žlučník. Žvýkání čerstvé petrželové natě odstraňuje v dechu zápach po cibuli a česneku.

PÓR

Účinky:

Působí proti nadýmání a pocitu plnosti, žlučovým kamenům a nechutenství. Obsahuje množství vitamínu E, karotenů, železa a syrový obsahuje kyselinu listovou, vitamín C a B1. Tak jako cibule a česnek, i pór je mimořádně antiseptický a pomáhá chránit srdce a artérie před arteriosklerózou a vysokému krevnímu tlaku.

Množství:

Pórový odvar se lehce připravuje a je vynikající na nahrazení úbytku minerálů po dobu nevolnosti a při průjmu. Jednoduše povařte 8-10 pórů ve 2-3litrech vody asi 1-2hodiny.

Pórový sirup je účinný prostředek na plicní infekce. Uvařte několik pórů ve vodě, a když změknou, extrahujte šťávu protlačením přes gázu. Přidejte med a pravidelně užívejte.

RAJČATA

Účinky:

Povzbuzují apetit a zažívání a brzdí růst choroboplodných bakterií ve střevech. Kalium snižuje krevní tlak. Mimo srdečně-cévních chorob pomáhá při léčení různých poruch trávení. Slouží jako odvodňovací prostředek. Rajčata obsahují antioxidanty, množství vitamínu E, vitamín C a betakaroten.

Množství:

Jezte libovolně. 1 rajčatový protlak je bohatý na karoteny a vitamín E. Jeden pohár protlaku chrání před rozličnými chorobami, hlavně před nachlazením. Preventivně pijte 1 pohár rajčatové šťávy 3x denně po dobu 3-4 týdnů.

ŘEDKVIČKA

Účinky:

Pomáhá při prevenci rakovinových onemocnění. Éterické oleje podporují tvorbu žluči a urychlují zažívací proces. Používá se při léčení onemocnění žlučníku, žaludku a průdušek. Obsahuje vitamíny C a B.

Množství:

Doporučuje se jíst syrová. Doporučená dávka je 1-2 kg ročně.

SALÁT

Účinky:

Kyselina listová a vitamín B zlepšují činnost mozku, paměť, koncentraci a spánek. Je tradičním prostředkem na povzbuzení trávení a činnost jater. Má uklidňující účinky.

Množství:

Denně snězte 150g s rajčaty a bylinkami. Když chceme získat co nejvíce živin, vybíráme salát který má víc větších, zelených listů. Umyté, zabalené hlávky s roztrhanými listy rychle ztrácejí vitamín C a kyselinu listovou. Salát ráda konzumují i malá domácí zvířata.

Pokračování příště.

Zpracoval Dr. Vojtěch Vojtíšek
Masarykova univerzita, Brno

Život a dílo Vladislava Vančury

Ke 120. výročí narození českého spisovatele a dramatika

Vladislav Vančura se narodil 23.června 1891 v Háji u Opavy, kde jeho otec působil jako hospodářský správce cukrovaru. Vladislav měl čtyři sestry a četné příbuzenstvo. Dětství strávil na několika místech, především v Davli u Prahy a pak v Praze. Studoval na gymnáziu v Praze a v Benešově. Gymnazijní studia však ukončil až po několikaleté přetržce, během níž se učil mimo jiné knihkupcem, studoval na uměleckoprůmyslové škole a pokoušel se o přijetí na Akademii výtvarných umění v Praze. Maturoval v roce 1915 na malostranském gymnáziu v Praze. Pak krátce pracoval jako úředník a jeden semestr studoval právnickou fakultu Karlovy univerzity, z níž přestoupil na fakultu lékařskou. Absolvoval ji v roce 1921. Téhož roku se Vladislav Vančura oženil s Ludmilou Tuhou. Před pěti lety se seznámili na lékařské fakultě. V roce 1916 bylo Ludmile pouhých 19 let. Mezi studenty Vančura budil pozornost tím, že byl starší než ostatní. Vladislav Ludmilu zaujal ve druhém semestru a to svým vysokým čelem a ušlechtilou tváří. Teprve později se Ludmila začne dovídat o tomto vysokém, hrdém a velice nepoddajném muži více během společných procházek po vltavských nábřežích.

Ludmila byla samotářská dívka, která pocházela z chudších učitelských poměrů. Vladislavova sestra Ota plánovala však pro svého bratra manželství s bohatou a společensky významnou osobou. Přes námitky své sestry si však Vladislav odvádí Ludmilu k oltáři. „Stala se mu celoživotní oporou. Sblížení s ní přineslo do jeho života vyjasnění a jistotu," shodují se Vančurovi přátelé. Ludmile také připisovali lví podíl na tom, že studium medicíny Vladislav dokončil. Na radnici Vladislav s Ludmilou přijeli tramvají. Svatební hostina se konala v Reprezentačním domě v Praze, v dnešním Obecním domě. Pak již novomanželé vyrazili spolu do svého nového domova: „Bylo krásné počasí, jeli jsme parníkem, jako na výlet," popsala paní Ludmila svatební den „a docela všedně a nenápadně jsme došli k prahu svého nového života, na Zbraslav." Tady v pronájmu začali oba společnou lékařskou praxi.

„Zbraslavská honorace nás přijala dost rozpačitě. Mnohým se zdálo společensky nemožné, aby pan doktor byl komunista. Jaksi to znamenalo, že nepatřil mezi lepší lidi," popisuje Ludmila Vančurová své dojmy z jejich zbraslavských začátků. „Někdo se šel podívat na toho bolševika a to jen ze zvědavosti," vzpomíná paní Ludmila a dodává: „Byli jsme přesto docela spokojeni." Jako dělnický doktor poznává Vančura těžkou realitu života těch nejchudších. Souběžně se věnuje literatuře a uvažuje o tom, že by se jí chtěl oddat naplno. Od roku 1920 je zakládajícím členem Devětsilu, svazu moderní kultury, jehož levicově a avantgardně naladění členové (m.j. také Jaroslav Seifert, pozdější nositel Nobelovy ceny) se věnují proletářskému umění a tzv. Magickému realismu. Vančura se pohybuje v levicově orientovaných kruzích, které se scházejí takřka denně v kavárně Union, nebo v bytě kritika Karla Teigeho.

Do své pracovny se MUDr. Vladislav Vančura uchyluje po dopolední ordinaci a po návštěvách u svých pacientů, takže převážně až večer. Vančurovy kroky kromě literatury vedou i k filmu, což nebylo tak překvapivé, protože už v roce 1920 vyslovuje myšlenku, že „Film bude uměním, protože k filmovému dílu se druží umělci, aby dle téhož řádu řešili čas, prostor a básnili v obrazech." Ale vraťme se k literatuře. V roce 1924 Vladislav Vančura vydává svůj první román „Pekař Jan Marhoul", v roce 1925 následuje další román „Pole orná a válečná". V roce 1926 se ke čtenářům dostává humoristický románek „Rozmarné léto", v němž autor zúročuje svou znalost zbraslavské plovárny. Kniha Rozmarné léto s ilustracemi Josefa Čapka pobaví čtenáře a později se dočká také zfilmování.

Od roku 1929 Vladislav Vančura lékařskou ordinaci přenechává zcela na bedrech své manželky a plně se oddává literatuře. Na papíře se začínají objevovat první řádky baladického románu „Markéta Lazarová". Ve třicátých letech se zúčastňuje akcí Levé fronty (organizace českých levicově orientovaných intelektuálů, která nahradila Devětsil), pracuje v nakladatelství Družstevní práce a stává se předsedou České filmové společnosti, kolem níž se seskupují filmoví tvůrci a teoretikové. Do dějin české kinematografie vstupuje Vančura v roce 1932 jako scénárista filmem „Před maturitou". Následovaly pak další filmy, v nichž se Vančura ujímal i režisérské role, např. v „Našich furiantech, kteří vznikli podle divadelní hry Ladislava Stroupežnického.

Nástup fašismu

Poslední veselý silvestrovský večer zažívají manželé Vančurovi ve vile spisovatele Ivana Olbrachta v roce 1937. „Pak se blížila a najednou tu byla doba tísně, nejistot a úzkostného sledování poltických událostí," vzpomíná na toto období paní Ludmila. Ještě na podzim přišel na přetřes roku 1939 odjezd za hranice. Možnost exilu Vladislav Vančura odmítl a manželka s jeho rozhodnutím souhlasila. Uvádí, že měla strach z pokoření a ztráty životní jistoty. Její manžel však uváděl ještě i jiné důvody a dodal, že „i když se lidem, kteří tady zůstanou, bude dařit snad velmi zle, je tady třeba zůstat!"

Po atentátu na Reinharda Heydricha

Události z května 1942 paní Ludmilu donutí ke krutému přehodnocení svého postoje, ale už je pozdě. Vladislav Vančura vede sekci spisovatelů Výboru inteligence, ilegální odbojové organizace při Národním revolučním výboru. Ráno dne 12.května 1942 je MUDr. Vladislav Vančura zatčen. „Říkal mě, že musím být připravena na to, že bude zatčen," uvádí ve svých vzpomínkách paní Ludmila a dodává: „Kladl mi na srdce, že se nesmím ani pokusit někde intervenovat, a nejméně u lidí, o kterých víme, že mají styky s Němci." To spolu trávili poslední večer. Příští ráno 12.května 1942 už bušilo na dveře jejich vilky na Zbraslavi na předměstí Prahy gestapo.

Gestapo pobízelo svoji oběť, aby se rychle oblékla. Vančura ještě stihne říci své ženě, aby dala dohromady poslední rukopisy. Jednáním gestapa paní Ludmila s devatenáctiletou dcerou Alenou jsou obě šokované. V tu chvíli netuší, že manžela a tatínka už nikdy neuvidí.

Stresovaná paní Ludmila po odchodu gestapa se snaží uchovat chladnou hlavu, snaží se soustředit na prohledání Vladislavových věcí. Musí jednat rychle, než se gestapo vrátí, aby jim do rukou nepadlo něco kompromitujícího a to dopis, adresa, nějaký text.

Z papírů v jeho pracovně zachraňuje poslední stránky nedokončeného díla „Obrazů z dějin národa českého" a před očima se jí odehrává 26 let, které s Vladislavem prožila.

Po svém zatčení 12.května 1942 odmítá Vladislav Vančura v Pečkárně, obávaném sídle gestapa, vypovídat. O pár dnů později, tj. 27.května 1942, dochází v Praze k atentátu na zastupujícího říšského protektora Reinharda Heydricha (1904 – 1942) a Němci zuří. Ve dnech následujícího nacistického teroru, tzv. heydrichiády, je Vladislav Vančura dne 1.června 1942 popraven na střelnici v Praze – Kobylisích. Je mu 51 let.

Z literární tvorby Vladislava Vančury

K prvotinám tvorby patřil „Amazonsky proud" z roku 1923, je to soubor čtrnácti drobných, žánrově nesnadno definovaných próz. Druhá Vančurova kniha z roku 1924 „Dlouhý, Široký, Bystrozraký" zahrnuje povídky Cesta do světa, Dlouhý, Široký, Bystrozraký a F.C. Ball. Všechny tyto mnohoznačné prózy specifickým způsobem odrážejí dobovou skutečnost a tehdejší literární dění. Nejznámější z těchto prací je „Cesta do světa" vydaná pak v roce 1930 i samostatně. Vančurova románová prvotina „Pekař Jan Marhoud" z roku 1924 patří ke stěžejním dílům Vančurovy tvorby. Je to tragický příběh drobného živnostníka, jehož pád zavinila soudobá společnost, avšak i některé jeho osobní vlastnosti. Podobný ráz má také Vančurův druhý román „Pole orná a válečná" z roku 1925. Autor v něm odhaluje a soudí veškerou absurdnost války, ukazuje její ironické paradoxy a nesmyslný vír lidských osudů.

Humoristický románek „Rozmarné léto" z roku 1926 představí čtenáři poklidný život maloměstských hrdinů, rozvířený příjezdem kouzelníka Arnoštka a krásné Anny. Hry „Učitel a žák" z roku 1927 a „Nemocná dívka" z roku 1928 jsou scénické básně, plné lyrických pasáží. Román „Poslední soud" z roku 1929 přináší konfrontaci prostředí Prahy a světa vystěhovalců ze Zakarpatské Ukrajiny, svár civilizace a přírody, reality a fikce. Román vyznívá jako oslava solidarity prostých lidí, je také výrazem Vančurova okouzlení Prahou i jeho zájmu o tehdejší Podkarpatskou Rus. V roce 1935 ho Vančura v souladu se svým vývojem k realismu přepracoval. Problematikou viny a trestu se zabývá román „Hrdelní pře aneb Přísloví" z roku 1930. Závěr „Hrdelní pře" několika přátel, kteří se snaží odhalit tajemství staré vraždy, je však otevřený, vítězí hodnoty plného, radostného života. Hrdelní pře je velkým holdem životu, ženám, oslavou radosti a družnosti. Po stránce jazykové obsahuje zajímavá rčení a přísloví, které umocňují obrazný a hodnotící ráz Vančurova stylu.

Osmiletá dcera Alena inspirovala spisovatele k vydání pohádkové knížky „Kubula a Kuba Kubikula" v roce 1931. V témže roce spisovatel vydává román „Markéta Lazarová". Vančura se při psaní tohoto románu nechal inspirovat některými motivy z historie vlastního rodu. Jeho děj se odehrává ve středověku. Román je básnickou oslavou lásky a je výrazem obdivu k ženě. Milostný příběh stojí v popředí románu „Útěk do Budína" z roku 1932. Tragická láska Češky a Slováka Vančurovi umožnila konfrontovat českou a slovenskou národní povahu, jakož i dobové měšťácké a zemanské prostředí.

Následuje soubor povídek s názvem „Luk královny Dorotky" z roku 1932. Jednotlivé povídky, které připomínají renesanční novely, spojuje motiv lásky. Většinou mají humorné ladění, straní mládí, družnosti a přirozenému lidství, avšak ozývá se v nich i tón společenské kritiky. V roce 1932 Vančura přišel ještě s dramatem „Alchymista". Jeho děj se odehrává v Rudolfinské Praze a Vančura se v něm zabývá českým národním charakterem. Srovnává ho s renesančním životním stylem, který ztělesňuje italský alchymista Morone, a vyslovuje přesvědčení o jeho změnitelnosti. Současně v této hře řeší Vančura vztah poezie a vědy. V roce 1934 Vančura vydává román „Konec starých časů". Jeho děj se odehrává na začátku 20. století na jihočeském zbytkovém statku. Ústřední postavou je ruský emigrant kníže Megalrogov, romantický hrdina renesanční dražby s rysy barona Prášila, Dona Juana a Bona Qnijota, sloužící především jako prostředek satiry na zbohatlické poválečné vrstvy. Po vydání románu Konec starých časů Vančura zdramatizoval Stevensonův „Poklad na ostrově" v roce 1935, přepracoval hru J.J. Kolára „Pražský žid" a napsal vlastní drama „Jezero" v němž nově ztvárnil námět svého staršího filmového libreta z roku 1929 s názvem „Lethargus".

V roce 1936 Vančura vydává román „Tři řeky", který má dramatický děj Hlavní postavou románu je Jan Kostka, syn sedláka a filosof, který prochází „školou světa, bolesti a tvrdé práce." Dějištěm románu jsou východní Čechy a širé prostory Ruska v letech 1889 – 1918. Román Tři řeky má bohatý děj a přináší nejenom obraz zmíněných let, nýbrž je také dílem protiválečným. O Vančurově nesmlouvavém postoji k vzrůstajícímu nebezpečí fašismu ve druhé polovině 30. let svědčí mj. také dvě povídky „Občan Don Quijote" a „Kněz Gudari" z roku 1937.

V trilogii „Koně a vůz" Vančura hodlal zachytit vývoj české společnosti od počátku 19. století do současnosti. Napsal však pouze první díl a to román s názvem „Rodina Horvatova", který byl vydán v roce 1938. Prostřednictvím osudů řady postav ze všech tehdejších sociálních vrstev v něm zobrazuje vnitřně diferencovanou, českou společnost v létech těsně před první světovou válkou. Jde o román společenský, politický a milostný.

Vyvrcholením Vančurovy tvorby jsou „Obrazy z dějin národa českého". Původně byly rozvrženy do osmi dílů a měly být prací autorského kolektivu. Nakonec je Vančura psal sám. První díl vydal v roce 1939, druhý v roce 1940. Torzo třetího dílu vyšlo posmrtně v roce 1948 (končí vládou posledních Přemyslovců). Jejich vznik souvisí s ohrožením naší národní existence fašismem. Obrazy z dějin národa českého měly posilovat národní sebevědomí, upevňovat víru v nezdolnost národa, jeho kultury a jazyka.

Poslední dramatické dílo Vančurovo má název „Josefina". Je to rozmarná hra o mládí, námětem připomínající Shawovu komedii Pygmalion.

Připomeňme si také Vančurův přínos československému filmu. V roce 1932 se podílel na vzniku filmů „Před maturitou" a v roce 1933 na filmu „Na sluneční straně". V roce 1934 s Ivanem Olbrachtem a Karlem Novým natočil na Zakarpatské Ukrajině filmovou baladu „Marijka nevěrnice." V roce 1937 se aktivně zúčastnil natáčení filmu ze sportovního prostředí „Láska a lidé" a přepisu hry Ladislava Stroupežnického „Naši furianti."

Posmrtně knižně vyšly tři svazky drobných próz - v roce 1950 „Zvony mého kraje", v roce 1958 „Zbraslavská povídka o opatu Martinovi" a v roce 1961 „Občan Don Quijote a jiné prózy". Souborné Vančurovo dílo bylo vydáno ve čtrnáctisvazkovém „Díle Vladislava Vančury" (1946 – 1950) a šestnáctisvazkových „Spisech Vladislava Vančury" (1951 – 1962).

Alena Kulheimová
Česká republika

Mercy, Mercy, Mercy

Ask and you shall receive

When we look back at the history of ancient religions, most seem to focus on appeasing angry and vengeful gods with blood rites, burnt offerings, and even human sacrifice. Even the God of the Hebrew Testament can seem angry as he destroys creation with a massive flood, abandons his people to slavery, and allows his people to be conquered by their enemies time and time again.

Then Jesus begins to preach about a God of love and mercy. Jesus tells us about a God who seeks out the lost and offers forgiveness to even the gravest sinner, a God with such a deep desire to be reconciled with humanity that he sent his only Son to become flesh, the Son who would take the place of all sacrifices for all time.

Today it is precisely this revolutionary concept of a merciful God that draws millions to profess faith in the Creator, Redeemer, and Sanctifier. It is this aspect of our Christian faith that we rely on the most.

Who among us doesn't need a good dose of mercy every day? Why do we live as if we don't need mercy and forgiveness? Why are we so reluctant to accept it where it's offered?

The sacrament of reconciliation offers mercy and forgiveness to each of us, but we have plenty of excuses for neglecting it. Many people say they're too scared to go or that they would find the experience too painful. Others say they don't need the priest that they can go directly to God for forgiveness. This is the only sacrament about which people argue that they don't need a priest's participation.

It's ironic that we talk about "celebrating" the sacrament of reconciliation even though this is how so many feel.

The truth is, we have no need to fear approaching our merciful and loving God, and I think it would be helpful to shift the focus of the sacrament from judgment to reconciliation by no longer referring to it as confession or penance, which are incomplete - and technically inaccurate - descriptions.

Certainly one difficulty with this sacrament is that many of us find it harder to name what a sin is and to identify our own sins. Gone forever are the days when we had black and white lists to guide us in this effort. I can't tell you how many people begin the sacrament by saying that they really don't have anything to confess. (Of course, a few minutes of guided examination of conscience, and all that changes.) It's not that they say they're sinless; it's that they can't actually name any specific serious sin. Reconciliation calls us to become more self-aware and to examine our lives and the motives for our actions so we can come before God honestly.

At reconciliation we also struggle with the command, "Go and sin no more." We like our sins. They're comfortable. We're perhaps more afraid of giving them up than we are of confessing them in the first place. What if we *can't* or *won't give* them up? What does that say about our true character and how good a disciple we really are? We must at least strive to do so.

Mercy seems wonderful and simple to get, but the responsibilities that fall to the one who seeks it can be daunting. We must be willing to take a hard look at ourselves. We must be willing to admit our faults to ourselves, to God, and to a priest. And maybe hardest of all, we must be willing to try to improve ourselves - to walk a narrower path - to leave behind what is not of God.

Only then will we truly desire to celebrate the mercy of our loving God.

By Fr.Rick Potts, CSsR
Liguorian, March 2011

HLASY NÁRODA - VOICES OF THE NATION - Měsíčník České Misie v Chicagu - Vydává Česká Misie - náboženské a kulturní středisko 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Mobil: (708) 533 - 1050, Telefon + Fax: (708) 255 - 5117, E-mail: velehradchicago@comcast.net Řídí: Mons. Dušan Hladík s redakční radou. Adresa: HLASY NÁRODA 9415 Rochester Ave., Brookfield, IL 60513. Roční předplatné (12 čísel) – USA osobní odběr 30.00 USD, USA poštou I.třída 40.00 USD, Canada letecky 40.00 USD, Cizina letecky 55.00 USD. Jednotlivé číslo 2.50 USD. Nevyžádané rukopisy se nevracejí, redakce si vyhrazuje právo zaslané články a dopisy zkrátit, aniž by tím byl změněn jejich původní obsah. V otázkách soukromých zjevení, která dosud nebyla schválena církví, se plně podřizujeme definitivnímu rozhodnutí církevní autority.

The Golden Metropolis in the Heart of Europe

Art Nouveau in Prague (5)

The Prague district of Vinohrady lies to the southwest of Nové Město (New Town) and was known in the past by various names. King Charles IV, much revered ruler of Bohemia, is credited with introducing seedlings and vine stock from Burgundy to Vineyards Hills (Hory Viničné) during the 14th century. The steep incline rising from the right bank of the Vltava River produced quality grapes and became known as Královské Vinohrady (Royal Vineyards) even though the vineyards were abandoned in the late 18th century.

In 1875 the slope split into the municipalities of Žižkov and Královské Vinohrady. The latter was granted the status of a town. Until the formation of Greater Prague in 1922, the town rejected all attempts to merge with the city of Prague. As late as the second half of the 19th century there were sparse homesteads, alleys and gardens at that location, the names of which are retained in streets and buildings. After 1875 the district of Vinohrady experienced rapid development with members of the Czech middle class, officials and civil servants as well as businessmen and people of independent means moving in. By 1900, the population had risen to 52,500 and today Vinohrady present many interesting examples of architecture from the last hundred years. The most picturesque and prevalent architectural style here is, of course, Art Nouveau.

The gateway to Vinohrady is unquestionably a large circular park which functions as a "village green" or town square. Once known as Purkyňovo náměstí, it is currently called Náměstí Míru (Peace Square) or colloquially "Mírák". The name still faintly echoes the totalitarian communist regime when everything was spuriously called "peaceful". Yet the title of Peace Square remains even after the Velvet Revolution of 1989.

Dominating the Peace Square is the brick–built basilica of St. Ludmila, designed by Josef Mocker and František Mikš in the late 1880's in the North German neo–Gothic style with two front towers and transept. On the tympanum of the main portal is a relief of Christ with St. Ludmila and St. Wenceslas by the great 19th century sculptor Josef Myslbek. Leading artists also contributed designs for stained glass windows and the colorful interior. Of particular interest are two side altars in Gothic–Art Nouveau style which include vegetal ornamentation. The left altar is consecrated to the Virgin Mary and the Bohemian patron saints, and the right altar to Saints Cyril and Methodius. Both altars illustrate how Art Nouveau decoration found its place in sacred art.

In front of the church is a statue commemorating the Čapek brothers, writer Karel and illustrator Josef, both one time local residents. They symbolize the golden era of the first Czech republic. Karel Čapek, a great humanist and talented author wrote and staged (among other dramatic works) an antifascist play "Mother" which led to his persecution by Czech reactionaries and the Gestapo and along with a serious illness caused his early death on Christmas Day of 1938. His brother Josef perished seven years later in the concentration camp Belsen.

Behind the church of St. Ludmila rises the remarkable building of the Vinohrady Theater (Divadlo na Vinohradech) built in a flamboyant Baroque–Art Nouveau style. It has great significance as a unifying element of the square as it shifts the orientation of the St. Ludmila church to the northern side of the square by its rigidly symmetrical material composition, crowned with two towers. The Architect Alois Čenský was commissioned to design the Vinohrady Theater at the beginning of the 20th century. The building was completed in November of 1907. Čenský followed the Art Nouveau taste of the period. A marquise protrudes above a three–door entrance from a huge central risalit on the front facing

The church of St. Ludmila in Vinohrady

the square, and it is supported by spiral buttresses lavishly decorated with foliage. The whole front of the building is crowned with a pair of pylons with symbolic groups of statues sculpted by Milan Havlíček and interpreted to represent either the "Truth" and "Courage" or "Drama" and "Opera". (Only the sculptor knew and he is not around anymore to enlighten the viewer.) The Vinohrady Theater was the second stone theater to be built in Bohemia and brought to an end the monopoly of the National Theater. The main cornice bears outstanding herms by the renowned sculptor Bohumil Kafka.

Divadlo na Vinohradech (Municipal Theater's) repertoire moved dynamically in the direction of Expressionism. From November 18, 1989, it became a meeting place of the Civic Forum.

There are in the district of Vinohrady entire blocks of alternately decaying and restored tenements, each fascinating by the imaginative sculptural decorations enticing leisurely pedestrians to stop and admire with nostalgia these treasures of the past.

Tony Jandáček

Photo on back page:
The Vinohrady Theater

